

ΠΡΟΤΑΣΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Χιλιάδες τόνοι χρήσιμων υλικών μπορούν να μην καταλήγουν κάθε χρόνο σε ΧΥΤΑ >> σελ. 4

ΜΕΓΑΡΑ

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΣΕ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΧΩΜΑΤΕΡΗ

Ερευνα διεξάγουν οι επιθεωρητές Περιβάλλοντος για «ξέπλυμα» τοξικών απορριμμάτων >> σελ. 3

www.realnews.gr

realplanet

Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ
7.2.2010

+ επιλογές

Πράσινο και όχι τσιμέντο σε 3 στρατόπεδα

Τι σχεδιάζει το υπουργείο Αμυνας για τις εκτάσεις σε Γουδί, Χαϊδάρη, Αγίου Αναργύρους και τι προτείνουν οι φορείς >> σελ. 7

Τα χημικά που «καθαρίζουν» το περιβάλλον

Μαζί με τα απλά σκουπίδια πετάμε και προϊόντα καθημερινής χρήσης, επικίνδυνα για τον άνθρωπο και το περιβάλλον >> σελ. 5

Παγίδες για... ποδηλάτες!

Σκορπίζουν 13,5 εκατ. ευρώ για ακατάλληλους ποδηλατόδρομους

ΠΑΡΚΑΡΙΣΜΕΝΑ αυτοκίνητα, κάδοι σκουπιδιών, κακοτεχνίες και παγίδες για τους ποδηλάτες απαξιώνουν τους περισσότερους ποδηλατόδρομους στην Ελλάδα. Χρηματοδοτούνται ως φιλικά προς το περιβάλλον έργα, που θα αποσυμφορήσουν τις πόλεις, όμως πολλοί απ' αυτούς μετατράπηκαν σε χώρους στάθμευσης. Οι περισσότεροι από τους 16 δήμους που εντάχθηκαν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης αντιμετωπίζουν τώρα τις διαμαρτυρίες των πολιτών αλλά και όσων μετακινούνται με ποδήλατο. Αν και για την κατασκευή τους δαπανήθηκαν 13,5 εκατ. ευρώ, πολλοί από τους ποδη-

λατόδρομους κρύβουν παγίδες και έχουν κακοτεχνίες που μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο όσους τους χρησιμοποιούν.

Οι πολίτες στους δήμους των βορείων προαστίων της Αθήνας, στον Βόλο και στα Τρίκαλα διαμαρτύρονται για ποδηλατόδρομους που, αντί να τους διευκολύνουν, εμποδίζουν ακόμη και την καθημερινή τους μετακίνηση. Σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις, όπως αυτή του Βόλου, ο κίνδυνος ατυχήματος είναι άμεσος.

Κάποιοι από τους δρόμους όπου κατασκευάστηκαν έχουν στενέψει υπερβολικά, προκαλώντας ατέλειωτα μπουλιαρίσματα. Παράπονα εκφράζουν όμως και καταστηματάρχες, κα-

θώς η χωροθέτησή τους πλήττει τις επιχειρήσεις τους. Τα δίκτυα ποδηλατόδρομων είναι απαίτηση ετών από τους χιλιάδες ποδηλάτες, όμως η εικόνα που παρουσιάζουν τα ήδη κατασκευασμένα τμήματα είναι απογοητευτική, ενώ είναι πολλά ακόμη τα εμπόδια που πρέπει να αντιμετωπίσουν.

Η άσχημη εικόνα που παρουσιάζουν τα έργα είναι γεγονός που έχει παραδεχτεί ακόμη και η υπουργός Περιβάλλοντος, **Τίνα Μπιρμπίλη**, η οποία έχει δεσμευτεί ότι το δίκτυο ποδηλατόδρομων που θα ενώνει την Κηφισιά με το Φάληρο θα γίνει πραγματικότητα.

ρεπορτάζ σελ. 8-9 >>

ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Περιβάλλοντος του Κοινοβουλίου επιδιώκει ο πρόεδρός της Κ. Καρτάλης >> σελ. 6

«ΕΓΚΛΗΜΑ» ΣΤΗ ΔΑΝΙΑ

ΣΟΒΑΡΑ προβλήματα υγείας έχουν οι Δανοί που καταναλώνουν το κρέας φαλαινών τις οποίες σφάζουν κατά εκατοντάδες >> σελ. 11

ΣΤΕΡΕΥΕΙ Ο ΝΕΙΛΟΣ;

ΑΔΕΙΑΖΟΥΝ με ανησυχητικά γρήγορο ρυθμό οι λίμνες από όπου πηγάζει ο μεγαλύτερος ποταμός του πλανήτη >> σελ. 12

ΑΠΟΨΗ

ΓΡΑΦΕΙ Ο
ΘΟΔΩΡΗΣ ΚΟΥΒΑΚΑΣ
t.kouvakas@realnews.gr

Δύο διαφορετικές όψεις του ίδιου προβλήματος

ΣΥΧΝΑ, ΟΣΟΙ ασχολούνται με το περιβάλλον τείνουν να γίνονται ελαφρώς φανατικοί με τα θέματα που τους απασχολούν. Παράδειγμα απλό και χαρακτηριστικό, η αποχή από την κατανάλωση κρέατος, μια τάση στον «ανεπτυγμένο» κόσμο η οποία σε κάποιες χώρες τείνει να γίνει μόδα. Ενα από τα βασικά επιχειρήματα που προβάλλουν οι οπαδοί της χορτοφαγίας είναι το βαρύ οικολογικό αποτύπωμα της εκτροφής ζώων από τη βιομηχανία της κτηνοτροφίας.

Από μία άποψη δεν έχουν άδικο. Στις «βιομηχανικές» εντατικές μονάδες χρησιμοποιούνται ζωτροφές που παράγονται με μηχανικά μέσα και απαιτούν πολλά φυτοφάρμακα και καύσιμα. Ο συνωστισμός πολλών ζώων σε μικρούς χώρους κάνει απαραίτητη τη χρήση φαρμάκων που εν μέρει παραμένουν στο κρέας που θα καταναλωθεί και εν μέρει θα καταλήξει στο περιβάλλον. Τα λύματα των μονάδων αυτών -ιδίως αν δεν υφίστανται σωστή διαχείριση- προκαλούν επίσης μεγάλη καταστροφή. Η αλυσίδα της επεξεργασίας σπαταλά ενέργεια και αφήνει υπολείμματα που χρειάζονται ειδική διαχείριση. Συχνά, ο χειρισμός αυτός δεν γίνεται και η ζημιά στο περιβάλλον πολλαπλασιάζεται. Αν στον λογαριασμό προστεθούν η μεταφορά και η συντήρηση του κρέατος, το ισοζύγιο είναι σαφώς πολύ αρνητικό.

Από μια άλλη πλευρά, το θέμα μπορεί να είναι απολύτως διαφορετικό. Οι μονάδες ελεύθερης βοσκής βοοειδών δεν χρησιμοποιούν έτοιμες ζωτροφές. Τα ζώα βόσκουν εναλλάξ λιβάδια που απλώς ενισχύονται με απλή σπορά, χωρίς εντατική καλλιέργεια, φυτοφάρμακα και μεγάλες ανάγκες σε καύσιμα. Τα λύματα των ζώων δεν χρειάζονται ειδική επεξεργασία και διαχείριση, εφόσον διασπείρονται με μικρή πυκνότητα σε μεγάλη έκταση και μετατρέπονται σε λίπασμα, δεσμεύοντας και διοξείδιο του άνθρακα. Το δυναμικό τέτοιων μονάδων είναι συνήθως περιορισμένο, οπότε η διάθεση του κρέατος στην αγορά δεν απαιτεί πολλά καύσιμα για μεταφορές, εφόσον η παραγωγή απορροφάται εύκολα στις κοντινότερες πόλεις.

Το συμπέρασμα είναι απλό. Αν η κατανάλωση κρέατος γίνεται με μέτρο, δηλαδή δεν απαιτούνται αφύσικα μεγάλες ποσότητες για κάθε μικροκοινωνία, δεν θα είναι απαραίτητη η βιομηχανική εκτροφή ζώων, ούτε η μεταφορά τους από την άλλη άκρη του πλανήτη. Η λέξη-κλειδί είναι, φυσικά, το «μέτρο». Η ισορροπημένη διατροφή δεν χωρά περισσότερα από δύο γεύματα με κρέας την εβδομάδα. Τα υπόλοιπα πρέπει να «περιορίζονται» σε δημητριακά, όσπρια, λαχανικά, φρούτα, ψάρια και πουλερικά. Η καθημερινή κατανάλωση κρέατος είναι μια διαστροφή που συνδέεται με το «σύγχρονο» μοντέλο διαβίωσης της σπατάλης, της υπερβολής και της αδιαφορίας για τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις των πράξεων του ανθρώπου. Και, εκτός από το περιβάλλον, καταστρέφει και την υγεία του ανθρώπου. Αυτό, όμως, είναι άλλο «ανέκδοτο»...

ΛΑΒΕΤΕ ΘΕΣΕΙΣ

Στείλτε μας τις καταγγελίες, τις ανησυχίες και τις ιδέες σας για θέματα περιβάλλοντος στο planet@realnews.gr ή στη διεύθυνση Real News, Λ. Κηφισίας 215, Μαρούσι 15124.

14,6

βαθμοί Κελσίου ήταν η μέση παγκόσμια θερμοκρασία το χρονικό διάστημα από το 2000 έως το 2008

800

εκατομμύρια οχήματα κυκλοφόρησαν στους οδικούς άξονες του πλανήτη το 2008. Πριν από 30 χρόνια, στους δρόμους υπήρχαν 200 εκατομμύρια οχήματα

1.000

μικρά μπορεί να γεννήσει ένα ζευγάρι τρωκτικών μέσα σε έναν χρόνο, εφόσον υπάρχουν ευνοϊκές συνθήκες τροφής και καταφύγιο

2 ή 3

φορές το βάρος του είναι η ποσότητα αίματος που μπορεί να ρουφήξει ένα κουνούπι, ώστε να εφοδιαστεί με αρκετή πρωτεΐνη για να παραγάγει από 75 έως 500 αβγά, ανάλογα με το είδος

3 έως 5

εκατοστά μήκος έχει συνήθως το ψαράκι του γλυκού νερού, γκιζάνι, ένα είδος εξαιρετικά σπάνιο που κατοικεί αποκλειστικά στη Ρόδο και έχει προσδόκιμο ζωής έως τρία έτη

50

από τις 300-400 φώκιες Μονάχους υπάρχουν στον κόσμο βρίσκουν καταφύγιο στις ακτές της Τουρκίας

Οσάμα

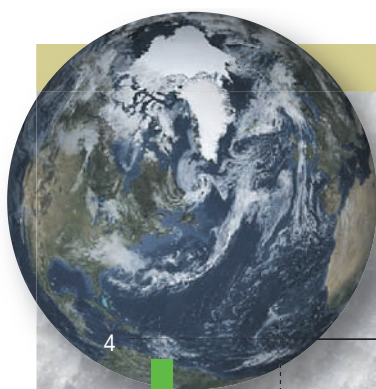
ο... πράσινος! Μήπως θα ισχυριστεί ότι έριξε τους Δίδυμους Πύργους επειδή ρύπαιναν;

2

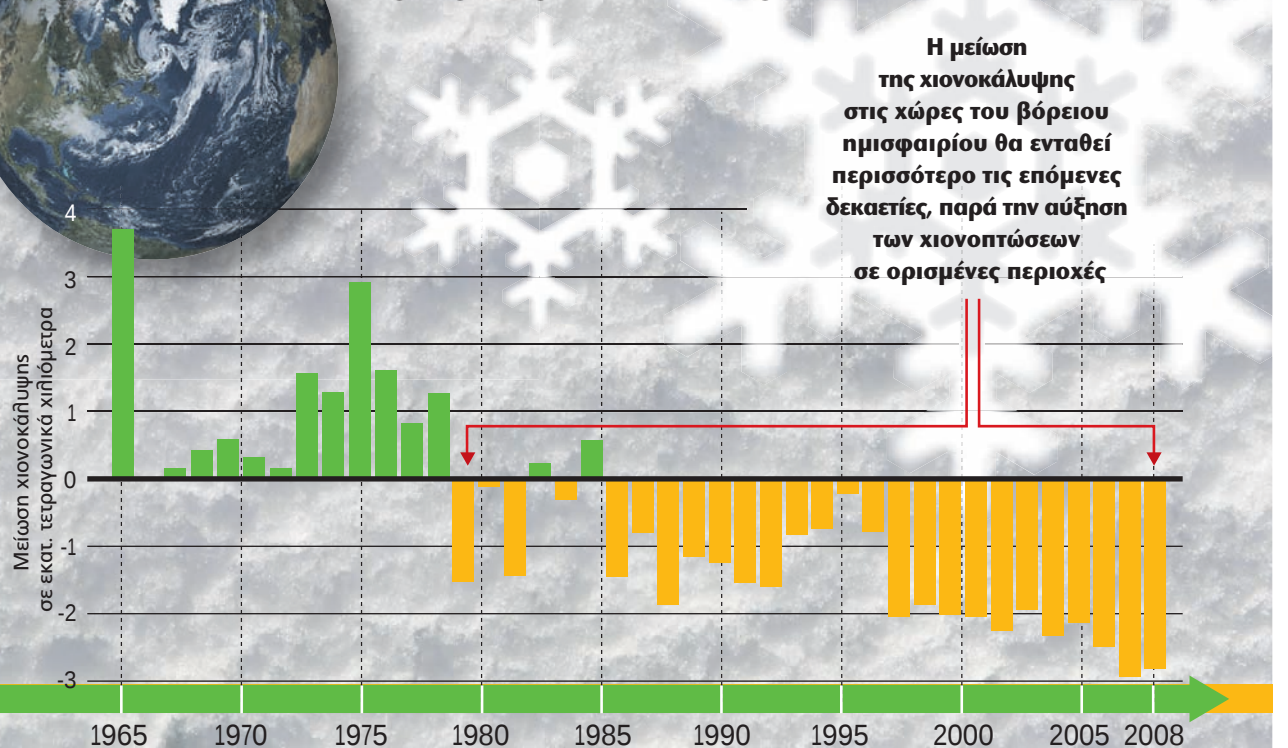
είδη οξιάς, από τα δέκα που υπάρχουν στον κόσμο, συναντώνται στην Ελλάδα: η Δασική οξιά και η Οξιά η ανατολική

10.000

τόνοι επικίνδυνα νοσοκομειακά απόβλητα παράγονται, κατά μέσο όρο, κάθε χρόνο στην Ελλάδα

ΛΙΓΟΤΕΡΕΣ ΧΙΟΝΙΣΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΗΜΙΣΦΑΙΡΙΟ

ΠΗΓΗ: Πανεπιστήμιο Rutgers, New Jersey

Realnews

Ανεξέλεγκτα απόβλητα στη χωματερή των Μεγάρων

Παράνομη απόρριψη και διακίνηση επικίνδυνων αποβλήτων ερευνούν οι αρχές. Καταγγελίες για φορτηγά που αδειάζουν ύποπτα φορτία

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΜΥΤΤΗ
g.mittis@realnews.gr

ΥΠΟΠΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ παρατηρούνται το τελευταίο διάστημα στον χώρο Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (ΧΑΔΑ) Μεγάρων. Οι αρχές υποψιάζονται πως στην περιοχή γίνεται διακίνηση και παράνομη απόρριψη επικίνδυνων αποβλήτων. Καταγγελίες κατοίκων και φωτογραφίες που έφτασαν στην «R» υποδεικνύουν φορτηγά που πηγαίνονται προς τη χωματερή των Μεγάρων και αδειάζουν ύποπτα φορτία, τα οποία θάβονται με διαδικασίες εξηρές, ώστε να μη γίνουν αντιληπτά από «ανεπιθύμητους» παρατηρητές. Η χωματερή των Μεγάρων είναι παράνομη, καθώς θα έπρεπε να είχε κλείσει από τις 31 Δεκεμβρίου του 2008, οπότε και εξέπνεε η τρίτη προθεσμία που είχε δώσει τα τελευταία 9 χρόνια η Ε.Ε. στη χώρα μας.

«Οι παράνομοι ΧΑΔΑ ενδείκνυνται για την ανεξέλεγκτη εναπόθεση επικίνδυνων βιομηχανικών αποβλήτων», τονίζει η χημικός μηχανικός και υπεύθυνη για τα απόβλητα στους Οικολόγους Πράσινους **Μαρία Βιτωράκη**. «Το κόστος της νόμιμης διαχείρισής τους είναι πολύ υψηλό, με αποτέλεσμα κάποιες βιομηχανίες να καταφεύγουν χρόνια τώρα σε αυτόν τον φθηνό και άκρως επικίνδυνο για το περιβάλλον τρόπο “κουκουλώματος”. Για να διαπιστωθεί αν υπάρχουν και άλλα επικίνδυνα απόβλητα στον χώρο πρέπει να γίνει εκτενής μελέτη για το είδος τους και να αξιολογηθεί η επικινδυνότητα των μικτών επιμολυσμένων αποβλήτων».

Από αυτοψία που έγινε στον χώρο, διαπιστώθηκε ότι η χωματερή δέχεται ανεξέλεγκτα κάθε είδους απόβλητα, κάποια από τα οποία δεν φαίνεται να είναι «αστικά». Τα υλικά που εντοπίστηκαν είναι «μικτά επιμολυσμένα» και εμπίπτουν στις διατάξεις για τη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων.

Καταγράφηκαν μπάζα και υλικά από καταδεφίσεις, επικαλυμμένα με κοκκώ-

υλικά

Από αυτοψία που έγινε στον χώρο, διαπιστώθηκε ότι η χωματερή δέχεται ανεξέλεγκτα κάθε είδους απόβλητα, κάποια από τα οποία δεν φαίνεται να είναι «αστικά». Τα υλικά που εντοπίστηκαν είναι «μικτά επιμολυσμένα» και εμπίπτουν στις διατάξεις για τη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων

δη χώματα, σιδερένια βαρέλια, υλικά από βυθοκορήσεις (εκβαθύνσεις λιμένων), σάκοι με «ύποπτο» χύμα γεμάτο μύγες (πιθανόν οργανικό υλικό που σάπιζε), ψόφια ζώα, διάφορες συσκευασίες, σακούλες, νάιλον, χαρτόνια και ξύλα, προερχόμενα από διάφορες δραστηριότητες. Ο κάτοχος της κοινής υπουργικής απόφασης χαρακτηρίζει επικίνδυνα ορισμένα απόβλητα από τα παραπάνω, εφόσον έχουν αναμειχθεί με επικίνδυνα υλικά και βαρέα μέταλλα κατά την παραγωγική διαδικασία στην οποία χρησιμοποιήθηκαν.

«Ειδικά οι χαρτομάζες, που είναι ιδιαίτερα απορροφητικές, μπορούν να εξαφανιστούν και υγρά απόβλητα και να μεταφερθούν με το δημοτικό φορτηγό στη χωματερή», σημειώνει η κ. Βιτωράκη. Με «αστερίσκο επικινδυνότητας» επισημαίνονται επίσης και τα απόβλητα από τις διεργασίες του ξύλου, όπως επίσης και κάποια οργανικά.

Παράνομη διακίνηση

Στη χωματερή βρέθηκαν επίσης μεγάλες οικοδομικές σακούλες (big bags). Η κ. Βιτωράκη διαβεβαιώνει πως έχει διαπιστωθεί σε πολλές περιπτώσεις ότι τα big bags ενδείκνυνται για τη διακίνηση επικίνδυνων

αποβλήτων. Στον πάτο της σακούλας τοποθετούνται κοκκώδεις σκόνες όπως μεταλλικές σκωρίες, ενώ τα υλικά σκεπάζονται με άλλα, οικοδομικά υλικά και σακούλες, δημιουργώντας ένα εκρηκτικό κοκτέιλ, επικίνδυνο τόσο για το περιβάλλον όσο και για την υγεία των εργαζομένων στη χωματερή.

Στην πλατεία της χωματερής υπάρχει ένας μαύρος λάκκος, γεμάτος με μαύρο υγρό. Σύμφωνα με την κ.

Βιτωράκη, πρέπει να γίνει άμεση ταυτοποίηση για το είδος του υγρού, καθώς είναι απίθανο να έχει παραχθεί από αστικά απόβλητα. Ο περιέργος λάκκος θυμίζει υγρά από εργασίες πετρελαίου - σύμφωνα με τον νόμο, όλα τα παράγωγα του χαρακτηρίζονται επικίνδυνα.

Στον χώρο υπάρχουν διάφορες άλλες υδαρείς λάσπες, οι περισσότερες από τις οποίες χαρακτηρίζονται επίσης με αστερίσκο επικινδυνότητας. Παράλληλα, υπάρχουν και κάποια αστικά απόβλητα που πρέπει να συλλέγονται χωριστά λόγω της επικινδυνότητάς τους.

«Τη χωματερή χρησιμοποιούν μόνο Μεγαρίτες επιχειρηματίες, με φορτηγά δημόσιας χρήσεως, που ασχολούνται με την αποκομιδή κυρίως μπάζων, οι οποίοι πληρώνουν στον δήμο το ειδικό τέλος που έχει επιβληθεί», δηλώνει στην «R» ο αρμόδιος για την καθαριότητα, αντιδή-

Σύμφωνα με πληροφορίες, οι επιθεωρητές Περιβάλλοντος διεξάγουν ήδη έρευνα σε συνεργασία με την ΕΛ.ΑΣ.

μαρχος **Αθανάσιος Μαζιώτης**. «Η χωματερή των Μεγάρων είναι σε άριστη κατάσταση και όχι μόνο φυλάσσεται σε καθημερινή βάση, αλλά γίνεται και έλεγχος για τα απορρίμματα που δέχεται».

Η «R» διαπίστωσε, ωστόσο, ότι τόσο οι οδηγοί όσο και οι εργαζόμενοι στη χωματερή εργάζονταν χωρίς τα στοιχειώδη μέτρα προφύλαξης όταν άδειαζαν τα φορτηγά. Ταυτόχρονα, τσιγγάνοι έψαχναν τις στοίβες των σκουπιδιών για υλικά που πωλούν, διασπείροντας εν αγνοία τους τη ρύπανση.

Στα ίχνη των υπόπτων

Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες, οι επιθεωρητές Περιβάλλοντος διεξάγουν ήδη έρευνα, καθώς εκτιμούν πως στη χωματερή γίνεται παράνομη διακίνηση επικίνδυνων αποβλήτων.

Στην έρευνα, εκτός από τους επιθεωρητές Περιβάλλοντος, συμμετέχει και η Αστυνομία καθώς επίσης και επιθεωρητές του υπουργείου Οικονομίας. Κύριο μέλημα των επιθεωρητών θα είναι να ταυτοποιηθούν οι ρυπαντές.

Αυτοί φυσικά δεν είναι οι οδηγοί που κάνουν την παράνομη μεταφορά των επικίνδυνων αποβλήτων, αλλά οι βιομηχανίες-εντολές. Τέλος, αναμένεται να αναζητηθούν ποινικές και άλλες διοικητικές ευθύνες, ώστε να αναλάβει δράση ο εισαγγελέας Περιβάλλοντος και να ασκήσει διώξεις.

ΜΑΡΙΑ ΒΙΤΩΡΑΚΗ

ΔΥΣΚΟΛΗ Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

«Ο ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ και η αποκατάσταση του ΧΑΔΑ θα είναι εξαιρετικά δύσκολα εγχειρήματα», εκτιμά η κ. Βιτωράκη. «Αρχικά πρέπει να γίνει μια εμπεριστατωμένη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, με σκοπό να διαχωριστούν -αν είναι δυνατόν- τα απόβλητα και να συλλεχθούν. Σε τέτοιες περιπτώσεις, δεν νοείται αποκατάσταση ακολουθώντας τη συνήθη πρακτική της επικάλυψης με λίγο χώμα για να ξεπερδεύουμε».

Η κ. Βιτωράκη υποστηρίζει, επίσης, ότι ο ΧΑΔΑ των Μεγάρων δεν αποτελεί την εξαίρεση, αλλά τον κανόνα της κατάστασης που επικρατεί στη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων στη χώρα μας. «Αυτές οι χωματερές, δυστυχώς, ρυπαίνουν και θα ρυπαίνουν για πολλά χρόνια ακόμα, με ανυπολόγιστες συνέπειες για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία», καταλήγει.

■ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΣΙΜΙΤΣΙΑΔΗ
a.simitsiadi@realnews.gr

ΜΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ πρόταση για τη διαχείριση των απορριμμάτων στην Αττική με το μικρότερο δυνατό κόστος έχουν ήδη καταθέσει στο υπουργείο Περιβάλλοντος τέσσερις περιβαλλοντικές οργανώσεις (Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης, Greenpeace, WWF Ελλάς και Δίκτυο Μεσόγειος SOS). Η δημιουργία ενός εκτεταμένου συστήματος διαχείρισης με ταυτόχρονη ενδυνάμωση των δομών που υπάρχουν αυτή τη στιγμή στο λεκανοπέδιο μπορούν να λύσουν το πρόβλημα των 2.300.000 τόνων απορριμμάτων που καταλήγουν κάθε χρόνο στη Φυλή. Το συνολικό εκτιμώμενο κόστος των επενδύσεων που προτείνονται ανέρχεται σε 120 εκατ. ευρώ, ενώ αν η πρόταση υλοποιηθεί θα δημιουργηθούν και 2.374 νέες θέσεις εργασίας. «Η πρότασή μας είναι συμφέρουσα από κάθε άποψη. Πόσο μάλλον αν αναλογιστούμε το πολύ υψηλό κόστος μεμονωμένων έργων που δεν λύνουν εξ ολοκλήρου το πρόβλημα», τόνισε ο **Φίλιππος Κυρκίτσος**, πρόεδρος της ΟΕΑ.

Δίκαιη χρέωση

Σύμφωνα με την πρόταση, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Αττικής πρέπει να πληρώνουν πλέον με βάση το βάρος των απορριμμάτων που στέλνουν στον ΧΥΤΑ Φυλής. Τα ζυγολόγια μπορούν να διασταυρώνονται με τον πληθυσμό κάθε δήμου και την εκτιμώμενη ποσότητα των απορριμμάτων που παράγει ο κάτοικος. Με αυτόν τον τρόπο θα σταματήσει η παράνομη μεταφορά απορριμμάτων «από το παράθυρο» από δήμους εκτός Αττικής. Σε διαφορετική περίπτωση, οι συγκεκριμένοι δήμοι θα πληρώνουν ανάλογα με το βάρος των απορριμμάτων που διαθέτουν. Παράλληλα, η δίκαιη χρέωση των δημοτικών τελών, που θα βασίζεται στη λογική «πληρώνω όσο πετάω», θα δώσει επιπλέον κίνητρα στους δημότες για να μειώσουν τα απορρίμματά τους.

Ειδικόι κάδοι για το χαρτί

Η καλύτερη λειτουργία των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) και η δημιουργία νέων μπορεί να βοηθήσουν στη δραματική μείωση των απορριμμάτων. Με τη λειτουργία τους θα ανακτώνται κάθε χρόνο περίπου 260.000 τόνοι χαρτιού εντύπων, όλα ή μεγάλο μέρος των απόβλητων εκκαφών, κατασκευών και καταστάσεων που ξεπερνούν τα 5,5 εκατομμύρια τόνους/έτος, καθώς και έπιπλα, είδη ρουχισμού, ανταλλακτικά οχημάτων, ηλεκτρικές συσκευές, φάρμακα κ.ά.

Παράλληλα, προτείνεται η δημιουργία 25 κέντρων ανακύκλωσης μέσα στους ΟΤΑ της Αττικής, όπου οι δημότες θα μεταφέρουν μόνοι τους τα υλικά που έχουν συλλέξει. Η συνολική ποσότητα που θα μπορούσαν να διαχειριστούν υπολογίζεται σε 25.000 έως 100.000 τόνους κάθε χρόνο.

Η τοποθέτηση ειδικού κάδου για το χαρτί δίπλα σε κάθε σημερινό μπλε κάδο μπορεί να αυξήσει την ανάκτηση του υλικού και να μειώσει δραστικά το παραγόμενο RDF (μίγμα απορριμμάτων για καύση) από το Εργοστάσιο Μηχανικής Ανακύκλωσης Κομποστοποίησης (ΕΜΑΚ) στα Άνω Λιόσια και τα υπολείμματα στα Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών

Όσα πετάς τόσα πληρώνεις

Εναλλακτική πρόταση για τη διαχείριση των απορριμμάτων στην Αττική κατέθεσαν τέσσερις περιβαλλοντικές οργανώσεις

Κόστος

Το συνολικό εκτιμώμενο κόστος των επενδύσεων που προτείνονται ανέρχεται σε 120 εκατ. ευρώ, ενώ αν η πρόταση υλοποιηθεί θα δημιουργηθούν και 2.374 νέες θέσεις εργασίας

Ζύγιση

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Αττικής, βάσει της πρότασης, θα πρέπει να πληρώνουν με βάση το βάρος των απορριμμάτων που στέλνουν στον ΧΥΤΑ Φυλής

(ΚΔΑΥ). Σήμερα εκτιμάται πως το 80% των υλικών που καταλήγουν στους μπλε κάδους είναι χαρτί.

Μονάδες κομποστοποίησης

Η διάθεση 100.000 ειδικών κάδων σε 176.000 νοικοκυριά της Αττικής μπορεί να δώσει ώθηση στην παραγκωνισμένη οικιακή κομποστοποίηση. Αν στο πρόγραμμα συμμετάσχουν και οι ΟΤΑ, αυτομάτως θα έχουν σημαντικά οικονομικά οφέλη από τη μείωση του κόστους συλλογής, μεταφοράς και τελικής διάθεσης των οργανικών απορριμμάτων. Η μείωση υπολογί-

ζεται σε 50.000 με 55.000 τόνους ετησίως. Εφόσον υλοποιηθούν τα παραπάνω, οι ποσότητες που απομένουν για τελική διαχείριση κάθε χρόνο θα είναι 745.000 τόνοι οργανικά απόβλητα, 260.000 τόνοι συσκευασίες, 170.000 τόνοι χαρτί εντύπων, 36.000 τόνοι Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) και μικρότερες ποσότητες από τα υπόλοιπα υλικά.

Η κατασκευή τριών μεγάλων μονάδων κομποστοποίησης κλειστού τύπου

έχει τη δυνατότητα να μειώσει περαιτέρω το ποσοστό των οργανικών απορριμμάτων. Προϋπόθεση αποτελεί η τοποθέτηση επιπλέον κάδων, ειδικά για τα οργανικά απορρίμματα. Συμπληρωματικά μπορούν να δημιουργηθούν και μερικές μικρές μονάδες κλειστού ή ανοικτού τύπου, με δυναμικότητα έως και 30.000 τόνους/έτος.

Συνεργασία

Παράλληλα πρέπει να λειτουργεί το ΕΜΑΚ, που θα παράγει πολύ καλύτερης ποιότητας κομπόστ.

Τα υπολείμματα από τη λειτουργία των μονάδων του ΕΜΑΚ, των ΚΔΑΥ, καθώς και αυτά από τις μονάδες κομποστοποίησης εκτιμάται πως συνεχώς θα μειώνονται και θα φτάσουν μεσοπρόθεσμα τους 80.000 τόνους. Για να συμβούν όμως όλα αυτά απαιτείται η συνεργασία πολλών φορέων, η ανάληψη πρωτοβουλιών από την τοπική αυτοδιοίκηση, καθώς και η ενεργή δράση των δημοτών. Απαραίτητο στοιχείο για την επιτυχία ενός τόσο εκτεταμένου σχεδίου είναι η ευαισθητοποίηση και η ενημέρωση των πολιτών, με τη βοήθεια ενός πολύπλευρου και συστηματικού προγράμματος ενημέρωσης.

Τέλος, όπως αναφέρουν οι οργανώσεις, θα πρέπει να αντιμετωπιστούν οι ισχυρές αντιστάσεις από συμφέροντα που «βολεύονται» με τη σημερινή κατάσταση διαχείρισης.

ΘΑΝΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ

ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ

ΑΝ ΚΑΙ Η ΠΡΟΤΑΣΗ των τεσσάρων οργανώσεων είναι ολοκληρωμένη, οι ανακοινώσεις του υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Θάνου Μωραΐτη, για την εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων δεν θέτουν ένα συγκεκριμένο και ολοκληρωμένο πλαίσιο. Σύμφωνα με τα όσα ανακοίνωσε, ο ανενεργός Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (ΕΟΕΔΣΑΠ) επαναλειτουργεί, στελεχώνεται με επιστήμονες και διοικητικούς υπαλλήλους και θα λαμβάνει το 2% των εσόδων κάθε συστήματος ανακύκλωσης. Ενα από τα βασικότερα στοιχεία είναι η παροχή κινήτρων στους ΟΤΑ, τα οποία όμως δεν διευκρινίζονται.

Παράλληλα, ο τρόπος αξιολόγησης των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης θα αλλάξει, ώστε η πολιτεία να παρεμβαίνει συχνά με στόχο τα συστήματα να προσαρμόζονται στις συνθήκες της αγοράς. Τέλος, ο μηχανισμός ελέγχου θα ισχυροποιηθεί, ενώ τα πρόστιμα θα γίνουν αυστηρότερα.

25

κέντρα ανακύκλωσης στην Αττική συμπεριλαμβάνει η πρόταση των περιβαλλοντικών οργανώσεων

■ ΤΗΣ ΕΦΗΣ ΛΑΣΚΑ
e.laska@realnews.gr

ΣΤΙΣ ΧΩΜΑΤΕΡΕΣ καταλήγουν εκατομμύρια «δόσεις» τοξικές και επικίνδυνες για το περιβάλλον και τον άνθρωπο ουσίες από προϊόντα όπως εντομοκτόνα, σκοροκτόνα και αποφρακτικά, αφού δεν υπάρχει κανένα σχέδιο για τη διαχείρισή τους. Οι παραγωγοί και διανομείς τους, αν και γνωρίζουν τη διάσταση του προβλήματος, αδιαφορούν για την εξεύρεση κάποιας λύσης και προτρέπουν το κοινό να πετά τα επικίνδυνα προϊόντα στα σκουπίδια.

Η επικινδυνότητα των προϊόντων και οι επιπτώσεις τους στα οικοσυστήματα αναφέρονται στις ετικέτες που βρίσκονται στο πίσω μέρος της συσκευασίας και φέρουν υποχρεωτικά το ειδικό σήμα «N». Συνήθως φράσεις όπως «Πολύ τοξικό για τους υδρόβι-

ΣΚΟΡΟΚΤΟΝΑ

ΑΠΟΦΡΑΚΤΙΚΑ

ΕΝΤΟΜΟΚΤΟΝΑ

Οι ουσίες που περιέχουν, όπως είναι η Transfluthrin, εκτός από τις επιπτώσεις στους υδρόβιους οργανισμούς, μπορεί να προκαλέσουν σοβαρές βλάβες στην υγεία των ανθρώπων

ΧΗΜΙΚΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΠΙΒΑΡΥΝΟΥΝ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

32.000.000

ευρώ τζίρο είχε η ελληνική αγορά εντομοκτόνων, σκοροκτόνων και εντομοαπωθητικών το 2008

Η επικινδυνότητα των προϊόντων και οι επιπτώσεις τους στα οικοσυστήματα αναφέρονται στις ετικέτες που βρίσκονται στο πίσω μέρος της συσκευασίας. Είναι κρυμμένες στα «ψιλά γράμματα» που δεν διαβάζει η πλειονότητα των καταναλωτών

Φυσική μέθοδος για να εξολοθρεύσετε τις κατσαρίδες:

Τοποθετήστε μαγειρική σόδα με λίγη ζάχαρη σε ένα πιατάκι και βάλτε το σε επίφοβα σημεία όπως τα ντουλάπια πίσω από το ψυγείο. Για να διώξετε μυρμήγκια και ενοχλητικά έντομα ρίξτε αιθέριο λάδι λεβάντας ή απλό ξίδι στα σημεία που εμφανίζονται

Αδιάλυτες ουσίες καταλήγουν στις αποχετεύσεις και στη συνέχεια μόλυνουν τον υδροφόρο ορίζοντα

ους οργανισμούς, μπορεί να προκαλέσει μακροχρόνιες δυσμενείς επιπτώσεις στο υδάτινο περιβάλλον», οι οποίες αναγράφονται στα περισσότερα προϊόντα, είναι κρυμμένες στα «ψιλά γράμματα». Ετσι, ο περισσότερος κόσμος χρησιμοποιεί τα προϊόντα χωρίς να συνειδητοποιεί τι προκαλούν και, συνεπώς, χωρίς λαμβάνει τις απαραίτητες προφυλάξεις κατά τη χρήση τους.

Το παράδοξο είναι ότι ανάλογες ενδείξεις έχουν και ορισμένα είδη που χρησιμοποιούνται για την απόφραξη των σωληνώσεων. Οι ουσίες, που στην πλειονότητά τους είναι αδιάλυτες στο νερό, καταλήγουν στις αποχετεύσεις και από εκεί είτε στους βιολογικούς καθαρισμούς, επηρεάζοντας ενδεχομένως τη λειτουργία τους, είτε σε βόθρους, μολύνοντας τον υδροφόρο ορίζοντα. Σε κάθε περίπτωση, οι επιπτώσεις στα οικοσυστήματα είναι ανάλογες με την ποσότητα των τοξικών που απελευθερώνεται στη φύση, αλλά κάτι τέτοιο είναι δύσκολο να υπολογιστεί αν ληφθούν υπό-

Realnews

Δηλητήρια από... σπίτι!

Επικίνδυνα εντομοκτόνα και αποφρακτικά «σκοτώνουν» το περιβάλλον

Τα προϊόντα που φέρουν το σήμα «N» περιέχουν ουσίες άκρως τοξικές και επικίνδυνες για το περιβάλλον, ικανές να σκοτώσουν τους υδρόβιους οργανισμούς

ψη τα δεκάδες τέτοια προϊόντα που κυκλοφορούν στην αγορά.

Οι εταιρείες γνωρίζουν

Οι εταιρείες επιβεβαιώνουν ότι πρόκειται για ιδιαίτερα τοξικές ουσίες που βλάπτουν τον άνθρωπο και το περιβάλλον, αλλά παραδέχονται ότι δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη για τη διαχείρισή τους, προτρέποντας τους καταναλωτές να πετούν τα προϊόντα στα σκουπίδια. Παντελή άγνοια για την εναπόθεση των επικίνδυνων σκοροκτόνων και εντομοκτόνων δηλώνει και η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή, η οποία μάλιστα παραπέμπει το κοινό στον δήμο ή τη νομαρχία για περισσότερες πλη-

υγεία

Κόπωση, ανορεξία, αναπνευστικές και μυϊκές ανωμαλίες και δημιουργία υγρού στους πνεύμονες, είναι κάποιες από τις παρενέργειες των τοξικών ουσιών στην υγεία, ενώ εξετάζεται εάν είναι δυνατό τα σκευάσματα αυτά να οδηγήσουν σε καρκινογένεση

άγνοια

Παντελή άγνοια δηλώνει η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή, η οποία μάλιστα παραπέμπει το κοινό στον δήμο ή τη νομαρχία για περισσότερες πληροφορίες

ροφορίες. Οι ουσίες αυτές, όπως είναι η Transfluthrin, εκτός από τις επιπτώσεις στους υδρόβιους οργανισμούς, μπορεί να προκαλέσουν σοβαρές βλάβες στην υγεία των ανθρώπων. Μεταξύ αυτών είναι η εκτεταμένη κόπωση, η ανορεξία, αναπνευστικές και μυϊκές ανωμαλίες και η δημιουργία υγρού στους πνεύμονες, ενώ εξετάζεται εάν είναι δυνατό τα σκευάσματα αυτά να οδηγήσουν σε καρκινογένεση.

Στροφή

Αρκετές μεγάλες εταιρείες έχουν ξεκινήσει τα τελευταία χρόνια να λανσάρουν νέα προϊόντα χρησιμοποιώντας όσο είναι δυνατόν πιο φυσικές μεθόδους, λιγότερο βλαβερές για το περιβάλλον και τον άνθρωπο. Ορισμένα προϊόντα περιέχουν φυσικές πυρεθρίνες-εκχύλισμα από χρυσάνθεμο με εντομοαπωθητικές ιδιότητες- οι οποίες βιοαποικοδομούνται εύκολα χωρίς να αφήνουν υπολείμματα. Άλλα προϊόντα έχουν ως πρώτη ύλη φυσικά εκχυλίσματα φυτών, όπως η λεβάντα, ο κέδρος και η κίτρονέλα, ή χρησιμοποιούν ορμόνες για την προσέλκυση των εντόμων. Η στροφή των εταιρειών σε πιο φυσικά παρασκευάσματα είναι σίγουρα ένα θετικό βήμα, αλλά η άγνοια των καταναλωτών, σε συνδυασμό με τη μικρή γκάμα των προϊόντων αυτών, δεν βοηθά στην άμεση αντιμετώπιση της τοξικής απειλής για το περιβάλλον.

Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΤΟΥ ΥΔΡΑΡΓΥΡΟΥ

ΑΠΕΙΛΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΛΑΜΠΤΗΡΕΣ

ΑΚΟΜΗ ΜΙΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΟΥΣΙΑ που βρίσκεται μέσα στο κάθε σπίτι είναι ο υδράργυρος που περιέχεται στους λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας.

Οι λαμπτήρες πρέπει να ανακυκλώνονται σε ειδικά εργοστάσια του εξωτερικού, όπου ο υδράργυρος ανακτάται κατά 100%.

Αυτό, φυσικά, μπορεί να γίνει με την προϋπόθεση να μη σπάσουν και να τοποθετηθούν σε ειδικά διαμορφωμένους κάδους που υπάρχουν σε 566 σημεία σε όλη την Ελλάδα.

Ο αριθμός των ειδικών κάδων ανακύκλωσης είναι πολύ μικρός σε σχέση με τα σημεία πώλησης και, φυσικά, οι περισσότεροι καταναλωτές πετούν τους λαμπτήρες στα σκουπίδια.

Ο υδράργυρος ανήκει στα βαρέα μέταλλα, είναι άκρως τοξικός και μεταφέρεται πολύ εύκολα στην τροφική αλυσίδα, με επιπτώσεις στα ζώα και τον ανθρώπινο οργανισμό. Επιπλέον, έχει αποδειχθεί ότι η έκθεση σε μεγάλες ποσότητες υδραργύρου προκαλεί μακροχρόνια προβλήματα σε ζωικά όργανα όπως ο εγκέφαλος.

ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΧΑΪΝΗ
a.chaini@realnews.gr

Η ΕΙΔΙΚΗ ΜΟΝΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Περιβάλλοντος της Βουλής αριθμεί 30 βουλευτές από όλα τα κόμματα και έχει ως αποστολή να εντοπίζει κενά στην περιβαλλοντική νομοθεσία. Ο ρόλος της, ωστόσο, είναι κυρίως συμβουλευτικός, ενίοτε και διακοσμητικός, καθώς ελάχιστες από τις προτάσεις της υιοθετήθηκαν στο πα-

ρελθόν. Επιπλέον, η λειτουργία της αγγίζει τα όρια της πολυτέλειας: Οι βουλευτές της λαμβάνουν επιπλέον 280 ευρώ ο καθένας ανά συνεδρίαση, ανεβάζοντας το κόστος της στα 8.400 ευρώ. Αν και τα μαθηματικά δεν αλληλάζουν, ο νέος πρόεδρος της Κώστας Καρτάλης δηλώνει διατεθειμένος να αλληλάζει την ουσία.

ΣΤΟΧΟΣ του νέου προέδρου είναι η αναβάθμιση της επιτροπής, έτσι ώστε να έχει τη δυνατότητα επεξεργασίας περιβαλλοντικών νομοσχεδίων αλλά και να ενισχυθεί η σχέση της με το υπουργείο Περιβάλλοντος και τους λοιπούς αρμόδιους φορείς.

Ηδη, με την ανάληψη των καθηκόντων του τον Νοέμβριο, ο κ. **Καρτάλης** συνέταξε σχέδιο δράσης το οποίο θα ολοκληρωθεί με τη λήξη των εργασιών του Κοινοβουλίου. Στις πρώτες της συνεδριάσεις η επιτροπή ασχολήθηκε με τις κλιματικές αλλαγές. Τώρα εστιάζει στην ανασυγκρότηση των πόλεων, με πρώτο σταθμό το ιστορικό κέντρο της Αθήνας, ενώ στη συνέχεια θα ασχοληθεί με την ενέργεια, τη διαχείριση των ορεινών όγκων, την κατάσταση των ποταμών, τα απορρίμματα και την περιβαλλοντική εκπαίδευση.

«Προσπαθήσαμε να ανοίξουμε θέματα που δεν είχε πιάσει η επιτροπή στην προηγούμενη σύνθεσή της και, βεβαίως, θέματα αιχμής που σχετίζονται και με την επικαιρότητα», εξηγεί ο κ. Καρτάλης.

Προοπτικές... με όρια

Αν και είναι ακόμα νωρίς να μιλήσουμε για ποσοστά επιτυχίας, ο κ. Καρτάλης επισημαίνει ότι «κατά την προηγούμενη διακυβέρνηση, η δουλειά της επιτροπής υπό τον **Κυριάκο Μητσοτάκη** ήταν μεν σημαντική, αλλά το ΥΠΕΧΩΔΕ δεν άκουγε τις προτάσεις της, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει καμία συνεργασία και πολλά ενδιαφέροντα πράγματα να μη ληφθούν υπόψη». Η νέα επιτροπή έχει πλέον πιο ουσιαστική συνεργασία με το ΥΠΕΚΑ και την ίδια την υπουργό και δείχνει να έχει αποκτήσει άλλη δυναμική και την προοπτική ότι όσα προτείνει, ιδιαίτερα στο νομοθετικό σκέλος, μπορεί να ενσωματωθούν στη συνέχεια στην περιβαλλοντική νομοθεσία.

Ωστόσο, υπάρχουν κάποιοι περιορισμοί. «Γνωρίζουμε ότι έχουμε όρια. Δεν είμαστε κυβέρνηση», διαπιστώνει ο κ. Καρτάλης. «Αν όμως η κυβέρνηση ήταν αδιάφορη, ό,τι κι αν λέγαμε εμείς η κατάσταση θα συνεχιζόταν στο διηνεκές. Αν το υπουργείο δεν θέλει να κάνει έναν νόμο, δεν θα τον κάνει».

Η Αθήνα

Ειδικά για το ιστορικό κέντρο της Αθήνας έχουν γίνει ήδη δύο συνεδριάσεις με τους

Η ανάπλαση της Αθήνας πάει στη Βουλή

Ουσιαστικό ρόλο στις αποφάσεις για το περιβάλλον επιδιώκει η αρμόδια επιτροπή του Κοινοβουλίου

μετά

το 2004 είναι σαν να τέλειωσαν όλα στην πόλη, σαν να νιώσαμε ως πολίτες ότι εξαντλήσαμε τις υποχρεώσεις μας και αφήσαμε το καράβι να πηγαίνει

συναρμόδιους φορείς, οι οποίοι παρουσίασαν τις προτάσεις τους για την αναβάθμισή του, καθώς και με επιτροπές κατοίκων από τον Κεραμεικό, το Μεταξουργείο, τα Εξάρχεια κ.λπ., ενώ η όλη διαδικασία αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τις 20 Φεβρουαρίου. Ο κ. Καρτάλης, αν και δεν

ντλήσαμε τις υποχρεώσεις μας και αφήσαμε το καράβι να πηγαίνει».

Ευθύνες για την κατάσταση της πόλης επιρρίπτει και στον δήμο της Αθήνας: «Έχει χάσει τα στοιχεία της προστασίας του περιβάλλοντος στο κέντρο της πόλης και έκα- νε λάθος που διεκδίκησε μικρά αποθέμα-

μεγάλο στοίχημα για πολλά χρόνια μετά αν μπει στον πειρασμό να χτίσει ένα κομμάτι της έκτασης», λέει χαρακτηριστικά. «Γιατί έχει δομηθεί πολύ και όλες οι μελέτες δείχνουν ότι στο μέλλον η θερμοκρασία της ευρύτερης περιοχής θα επηρεαστεί σημαντικά».

«Δεν είμαστε κυβέρνηση. Γνωρίζουμε ότι έχουμε όρια. Ό,τι κι αν πούμε εμείς, αν το υπουργείο δεν θέλει να κάνει έναν νόμο, δεν θα τον κάνει»

μένει πλέον στο κέντρο, δηλώνει υπέρ της επιστροφής των πολιτών σε αυτό: «Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι το κέντρο έχει χάσει την αίγλη του. Θα έλεγα ότι "Η πόλις εάλω" και δεν αναφέρομαι στους μετανάστες - δεν θα λύσουμε το πρόβλημα αν τους διώξουμε από το κέντρο. Μετά το 2004 είναι σαν να τέλειωσαν όλα στην πόλη, σαν να νιώσαμε ως πολίτες ότι εξα-

τά της για οικοδομήσεις -όπως την πλατεία Κύπρου, το κτίμα Δρακόπουλου- σε βάρος της μετατροπής τους σε πράσινο».

Η ολυμπιακή κληρονομιά

Επιφυλακτικός είναι επίσης ο κ. Καρτάλης και αναφορικά με την αξιοποίηση των ολυμπιακών ακινήτων. Αν και δηλώνει ότι δεν γνωρίζει τις προθέσεις του υπουργείου Πολιτισμού, υποστηρίζει ότι πρέπει να διατηρηθούν ζωντανά, φιλοξενώντας οργανωμένο μαζικό ή ειδικό αθλητισμό. Τι εμποδίζει, όμως, μια τέτοια εξέλιξη; «Προβάλλεται το ψευτοδίλημμα του υψηλού κόστους συντήρησης. Όμως, δεν μπορεί το δημόσιο αγαθό να είναι εκτός προτεραιότητας γιατί κοστίζει! Και δεν πρόκειται για κόστος, τελικά, αλλά για επένδυση για τους πολίτες. Αυτό είναι μη μετρήσιμο».

Στη συζήτηση έρχεται και το θέμα του Ελληνικού. Παρ' όλο που δεν συμπεριλαμβάνεται στις άμεσες προτεραιότητες της επιτροπής, ο κ. Καρτάλης θεωρεί ότι πρέπει σύντομα να ανοίξει μια πολύ «γενναία» συζήτηση. «Η πόλη θα χάσει ένα

WHO IS WHO

Ο ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΡΤΑΛΗΣ είναι αναπληρωτής καθηγητής στον Τομέα Εφαρμογών Φυσικής του

Πανεπιστημίου Αθηνών και επισκέπτης καθηγητής στον Τομέα Μετεωρολογίας και Κλιματολογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Υπήρξε συνεργάτης του Αντώνη Τρίτη και των υπουργών ΠΕΧΩΔΕ, Αιγαίου και Πολιτισμού, ειδικός και γενικός γραμματέας Ολυμπιακών Αγώνων στο υπουργείο Πολιτισμού, καθώς και πρόεδρος των «Ολυμπιακών Ακινήτων». Από το 2005 έως το 2007 διετέλεσε πρόεδρος του Ιδρύματος ΙΣΤΑΜΕ. Είναι μέλος του Εθνικού Συμβουλίου του ΠΑΣΟΚ από το 2005 και βουλευτής Μαγνησίας από το 2007. Έχει συμμετάσχει σε πολλές διεθνείς επιστημονικές επιτροπές και κατέχει διδακτορικό τίτλο στη χρήση της δορυφορικής τηλεπισκόπησης για περιβαλλοντικές εφαρμογές από το Πανεπιστήμιο του Μίσιγκαν.

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΠΟΣΥΡΣΗΣ...

...ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΕΛΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΙΜΑΧΟ ΘΕΜΑ της απόσυρσης των Ι.Χ. ο κ. Καρτάλης εμφανίζεται θετικός. «Εγώ τη συζητώ την απόσυρση», τονίζει. «Όσο για τα τέλη κυκλοφορίας για τα παλαιά οχήματα, καταρχήν θεωρώ ότι δεν έπρεπε να παρουσιαστούν ως "περιβαλλοντικά" -πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί όταν προσαρτούμε τη λέξη "περιβαλλον" σε ένα οικονομικό μέτρο, να μη λει-

τουργεί ως άλλοθι- ενώ θα έπρεπε να συνοδεύονται από κάποια εναλλακτική λύση για τον πολίτη, όπως για παράδειγμα ένα επαρκές σύστημα δημόσιων μεταφορών. Όμως, μιας και δεν έχουν τέτοια δυνατότητα όλες οι πόλεις, καλό είναι να υπάρχει η δυνατότητα της απόσυρσης. Θα πρέπει, ωστόσο, να είμαστε πολύ προσεκτικοί στην επέλαση του Ι.Χ.».

Πάρκα στα στρατόπεδα;

Ανοιχτό άφησε το ενδεχόμενο για τρεις περιπτώσεις ο υπουργός Αμυνας

■ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΧΑΪΝΗ
a.chaini@realnews.gr

Η ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ των στρατοπέδων Χαϊδαρίου και Αγ. Αναργύρων και των στρατιωτικών εγκαταστάσεων στο Γουδή, προκειμένου να δημιουργηθούν χώροι πρασίνου, πολιτισμού και ήπιας άθλησης, συζητείται από το υπουργείο Εθνικής Αμυνας.

Η θετική αυτή εξέλιξη ήταν αποτέλεσμα της συνάντησης του υπουργού **Ευάγγελου Βενιζέλου** με τους εκπρόσωπους της «Συνεργασίας των 12 Φορέων για το Περιβάλλον», που έχει συγκροτηθεί με πρωτοβουλία της υπερνομαρχίας Αθηνών - Πειραιώς και στην οποία συμμετέχουν ΓΣΕΕ, ΑΔΕΔΥ, Τεχνικό Επιμελητήριο, δικηγορικοί σύλλογοι Αθηνών - Πειραιώς, πανεπιστήμια κ.λπ.

Οι προτάσεις

■ **Πάρκο Γουδή:** Να παραδοθούν όλες οι εκτάσεις (965 στρέμματα) που προβλέπονται στον νόμο 732/1977, καθώς και -για να ενταχθεί στο πάρκο Γουδή- η εκτός σχεδίου δασική έκταση (Ζώνη Β' Υμηττού) ανατολικά της λεωφόρου Κατεχάκη, μέχρι το εγκεκριμένο σχέδιο του δήμου Παπάγου, όπως προβλέπεται και από τον Οργανισμό Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας.

■ **Στρατόπεδο Χαϊδαρίου** (κυρίως η έκταση 500 στρεμμάτων εκτός ορεινού όγκου): Παραχώρηση στους όμορους δήμους Χαϊδαρίου, Πετρούπολης και Περιστερίου.

■ **Στρατόπεδο Αγ. Αναργύρων** (έκτασης 120 στρεμμάτων): Παραχώρηση στον ομώνυμο δήμο.

«Είχαμε την ευκαιρία να ανταλλάξουμε πολύ χρήσιμες και πρακτικές απόψεις για το Γουδή, το Χαϊδάρι και τους Αγίους Αναργύρους, για χώρους στρατιωτικούς που, σε έναν βαθμό τουλάχιστον, θα μπορούσαν να δο-

Φωτογραφία αρχείου από κινητοποίηση πολιτών στον Υμηττό με αίτημα τη μετατροπή του τοπικού στρατοπέδου σε πάρκο

θούν προς διάφορες κοινωνικές χρήσεις», τόνισε ο κ. Βενιζέλος.

Συμπλήρωσε, μάλιστα, ότι θα επεξεργαστεί τις προτάσεις ώστε να ανταποκριθεί όσο γίνεται περισσότερο στα ώριμα και τεκμηριωμένα αιτήματα της τοπικής κοινωνίας, χωρίς να παραβλάπτονται οι ανάγκες των Ενόπλων Δυνάμεων και η λειτουργία των μονάδων που πρέπει να υπάρχουν σε ορισμένα σημεία της Αττικής.

Μελέτη και συνεννόηση

«Υπάρχουν πράγματα που μπορούν να γίνουν εύκολα και γρήγορα και κάποια άλλα που χρειάζονται μελέτη και συνεννόηση με τα επιτελεία», εξήγησε.

«Είναι πολύ σημαντικό ότι σήμερα η πολιτική βούληση που εξέφρασε ο υπουργός είναι προς την κατεύθυνση να αποδοθούν αυτοί οι ελεύθε-

- Πειραιώς **Ντίνα Μπέν.**

Ειδικά για το Γουδή, η υπερνομαρχης κ. Μπέν επεσήμανε ότι «είναι η "σφήνα του Υμηττού" μέσα στην

Ανοιχτό παραμένει το θέμα της δέσμευσης ότι οι εκτάσεις αυτές θα παραμείνουν πράσινο και δεν θα οικοδομηθούν

ροι πράσινοι χώροι στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, στις τοπικές κοινωνίες και στα κινήματα πολιτών που τους διεκδικούν για χρόνια. Πρόκειται για μια δέσμευση που δεν είχαμε άλλες φορές τόσο ξεκάθαρα», δήλωσε με τη σειρά της η υπερνομαρχης Αθηνών

αστική καρδιά της Αθήνας και είναι μια απαραίτητη και αναγκαία ανάσα για την πρωτεύουσα. Ο κόσμος, όμως, δεν μπορεί να μπει μέσα στο πάρκο και να το χαρεί, γιατί επικρατεί η "οχιζοφρένεια" του συρματοπλέγματος».

Απόθεση αποβλήτων στον Γαλλικό

ΠΑΡΑΝΟΜΗ εναπόθεση αποβλήτων σε χέρσα οικόπεδα του δήμου Εχεδώρου και στο Περιβαλλοντικό Πάρκο του Γαλλικού ποταμού στη Θεσσαλονίκη διαπιστώθηκε με αυτοψία της Δημοτικής Αστυνομίας έπειτα από καταγγελίες πολιτών. Η Δημοτική Αστυνομία επέβαλε σε εταιρεία που εδρεύει σε άλλον δήμο πρόστιμο ύψους 4.500 ευρώ για την απόθεση σκουπιδιών και

μπάζων δίπλα σε αθλητική εγκατάσταση, οικοδομικών υλικών σε οικόπεδο του δήμου και καύση σκουπιδιών, πλαστικών και χαρτίων μέσα στο Περιβαλλοντικό Πάρκο του Γαλλικού.

Ο δήμαρχος Εχεδώρου Σπύρος Σταματάκης διαβεβαίωσε ότι οι περιπολίες της Δημοτικής Αστυνομίας θα είναι συνεχείς και τα πρόστιμα τσουκτερά.

Αθώοι εντός, ένοχοι εκτός

ΑΘΩΩΘΗΚΑΝ τελικά από το δικαστήριο της Βέροιας οι υπεύθυνοι των σφαγείων της περιοχής, που είχαν κατηγορηθεί για πλημμελή διαχείριση των υποπροϊόντων τους. Και αυτό, παρά την καταδικαστική για τη χώρα μας απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρί-

ου για μη εφαρμογή του κανονισμού 1774/2002, για τον καθορισμό υγειονομικών κανόνων σχετικά με τα ζωικά υποπροϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο, τη μη επιβολή των δεουσών κυρώσεων αναφορικά με την ταφή των αποβλήτων χωρίς προηγούμενη μεταποίηση κ.λπ. «Στην αθώωση», καταγγέλλει η Οικολογική Ομάδα Βέροιας, «βοήθησαν και οι "υπηρεσίες" της νομαρχίας», οι οποίες δήλωσαν ότι έκαναν ελέγχους και αναλύσεις που απέδειξαν ότι όλα ήταν εντάξει.

Παίζουν τις «Κουμπάρες» με τη χωματερή

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ για τη συνεχιζόμενη περιβαλλοντική υποβάθμιση της περιοχής Κουμπάρες του δήμου Μεσσήνης, μόλις 9 χιλιόμετρα έξω από την Πάτρα, απέστειλαν πολίτες της περιοχής προς τα υπουργεία Περιβάλλοντος, Εσωτερικών, Δικαιοσύνης, Οικονομικών και Υποδομών με κοινοποίηση και στην «Ρ».

Όπως αναφέρουν, πρόκειται για λαγκάδι το οποίο ο δήμος αποφάσισε να μπαζώσει, αφού προηγουμένως η νομαρχία Αχαΐας περάτωσε το αποχετευτικό έργο μέσω τσιμεντένιων σωλήνων.

Λόφος απορριμμάτων

Το μπαζωμα με σκουπίδια, ελαστικά και κοινά απορρίμματα έγινε κατ' αρχάς μέχρι την επιφάνεια του δρόμου, για να υψωθεί στη συνέ-

χεια 4 μέτρα πάνω από αυτή, με αποτέλεσμα ο «λόφος» να είναι πλέον ορατός από την περιφερειακή εθνική οδό Πατρών - Τριπόλεως.

Οι καταγγέλλοντες ζητούν από τους δημόσιους φορείς, τη Διεύθυνση Υγιεινής, το Δασαρχείο Πατρών, την Πολεοδομία, τη Διεύθυνση Ελέγχου Συντήρησης Εργων και τη νομαρχία Αχαΐας, που εμπλέκονται έμμεσα ή άμεσα στην υπόθεση, να τοποθετηθούν επί του θέματος.

Επίσης, ρωτούν τον δήμο Μεσσήνης γιατί δεν έχει προχωρήσει σε καμία απολύτως ενέργεια για την αντιμετώπιση του προβλήματος, παρ' όλο που διαθέτει έγγραφα από τους παραπάνω φορείς, προκειμένου να μαζέψει τα σκουπίδια του.

INFO: Περισσότερα στοιχεία στο <http://users.ach.sch.gr/ggiotop/kallitheia/>

ΚΑΚΟΤΕΧΝΙΕΣ, επικίνδυνες παρεμβάσεις και έλλειψη σεβασμού στον ποδηλάτη χαρακτηρίζουν τους περισσότερους ποδηλατόδρομους στην Ελλάδα, πριν ακόμη ολοκληρωθεί η κατασκευή και η λειτουργία τους. Τα έργα, που ξεκίνησαν από την προηγούμενη κυβέρνηση, έχουν ολοκληρωθεί σε αρκετούς δήμους, όμως οι αντιδράσεις των κατοίκων και των ποδηλατών δείχνουν πως οι -κατά τ' άλλα- φιλικοί στο περιβάλλον ποδηλατόδρομοι μόνο υπέρ της αποσυμφόρησης των πόλεων δεν λειτουργούν.

Ορθοπεταλιές... σε επικίνδυνους ποδηλατόδρομους

Χωρίς προδιαγραφές και με προχειρότητα γίνονται έργα 13,5 εκατ. ευρώ που απαξιώνουν την πιο οικολογική μορφή «πράσινης μετακίνησης»

ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΣΙΜΙΤΣΙΑΔΗ
a.simitsiadi@realnews.gr

ΣΤΗΝ ΚΗΦΙΣΙΑ ο ποδηλατόδρομος χαρακτηρίζεται από πολλούς ως ένα πρόχειρο και βιαστικό έργο που δεν επιτυγχάνει τον σκοπό του. Τα μεταλλικά διαχωριστικά κολονάκια που έχουν τοποθετηθεί σε ορισμένα σημεία είναι επικίνδυνα για τους ποδηλάτες, ενώ μειώνουν το πλάτος του δρόμου.

«Η τοποθέτησή τους δεν επιτρέπεται σε ποδηλατόδρομους με το πλάτος που έχει ο συγκεκριμένος. Αν ήταν μισό μέτρο φαρδύτερος, δεν θα υπήρχε πρόβλημα. Εκτός αυτού, θα έπρεπε να είναι κατασκευ-

ασμένα από πλαστικό», επισημαίνει ο κ. **Βασίλης Φραντζολάς**, πολιτικός μηχανικός και κάτοικος Κηφισιάς, ο οποίος -μαζί με 50 ακόμη συμπολίτες του- έχει προσφύγει στο Δ' Τμήμα του ΣτΕ για να ακυρωθεί το έργο. Παράλληλα, οι ποδηλατόδρομοι έχουν κατασκευαστεί σε ορισμένα σημεία έτσι ώστε να κλείνουν τα φρεάτια και να δημιουργείται πρόβλημα με τις έντονες βροχοπτώσεις.

Ενστάσεις έχουν διατυπωθεί και για την επιλογή των οδών. Οι δρόμοι δεν είναι ευθείς και άνετοι, ενώ λόγω του σχεδιασμού που έχει γίνει θα επιδεινωθεί το πρόβλημα της κυκλοφοριακής συμφόρησης.

Όπως τονίζει ο κ. Φραντζολάς δεν έχουν τηρηθεί οι ελάχιστες προδιαγραφές ασφα-

εμπόδια

Οι κάδοι των απορριμμάτων που βρίσκονται στη μέση των ποδηλατόδρομων, τα στοιβαγμένα σκουπίδια και, φυσικά, τα αυτοκίνητα που παρκάρουν ανεξέλεγκτα οπουδήποτε δημιουργούν μια χαοτική κατάσταση

Βόλος

Η χωροθέτηση του ποδηλατόδρομου δημιουργεί προβλήματα και στους εμπόρους, από τη στιγμή που η φορτοεκφόρτωση των προϊόντων εμποδίζεται

16

δήμοι της χώρας συμμετέχουν στο πρόγραμμα κατασκευής ποδηλατόδρομων

έγινε με τέτοιο τρόπο ώστε να εμποδίζονται στη μετακίνησή τους όχι μόνο οι ποδηλάτες, αλλά οι πεζοί και τα αυτοκίνητα. Σε ορισμένα σημεία, μάλιστα, οι δρόμοι έχουν στενέψει τόσο που τα αυτοκίνητα μετά δυσκολίας μπορούν να περάσουν, ενώ δημιουργείται κυκλοφοριακό χάος όταν κλείνει ένας δρόμος για να προμηθευτεί κάποιος πετρέλαιο.

Αντιδρούν οι ποδηλάτες

Οι ποδηλάτες, από τη μεριά τους, επισημαίνουν τα προβλήματα και τονίζουν πως «δεν μπορούμε να μιλάμε για ποδηλατόδρομους υψηλών προδιαγραφών». Οι κάδοι των απορριμμάτων που βρίσκονται στη μέση των ποδηλατόδρομων, τα στοιβαγμένα σκουπίδια και, φυσικά, τα αυτοκίνητα που παρκάρουν ανεξέλεγκτα οπουδήποτε δημιουργούν μια χαοτική κατάσταση. «Χωροθέτησαν τους ποδηλατόδρομους με βασικό κριτήριο να μην "ενοχλούν". Βρήκαν κάποιους χώρους δίχως προηγουμένως να μελετήσουν τις ανάγκες που θα εξυπηρετεί ο εκάστοτε ποδηλατόδρομος και τον στρίμωξαν απλώς για να υπάρχει», τονίζει ο ποδηλάτης **Παύλος Παναγιωτόπουλος**.

Πρόσφατο παράδειγμα, όπως αναφέρει ο ίδιος, είναι ο ποδηλατόδρομος στη Δάφνη, όπου το μικρό πλάτος του και τα σκουπίδια δεν του επέτρεπαν να τον χρησιμοποιήσει. Ο **Κώστας Δουβής**, μέλος στους «ΠΟΔΗΛΑΤιστές», συμπληρώνει πως αυτό που χρειάζεται είναι η δημιουργία

για ενός ολοκληρωμένου και σωστά σχεδιασμένου κεντρικού δικτύου που θα βοηθά ουσιαστικά στις μετακινήσεις και όχι κάποια αποσπασματικά έργα.

Η περιφέρεια

Ενστάσεις δεν διατυπώνονται μόνο για τους ποδηλατόδρομους της Αττικής, αλλά και γι' αυτούς που έχουν κατασκευαστεί στις υπόλοιπες πόλεις. Στον Βόλο, μια πόλη που έχει μακρά σχέση με το ποδήλατο, ο ποδηλατόδρομος προϋπολογισμού 1,2 εκατ. ευρώ απωθεί τους ποδηλάτες και δημιουργεί πονοκέφαλο στους καταστηματάρχες. Το έργο έχει χαρακτηριστεί «οχυρωματικό», ενώ ο πρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Μαγνησίας, **Σωκράτης Αναγνώστου**, έχει εκφράσει την αντίθεσή του ως προς τον τρόπο κατασκευής.

Τα μεταλλικά διαχωριστικά κολονάκια σε κάποια σημεία αλλά και η κατασκευή ενός τσιμεντένιου κράσπεδου βάζουν σε κίνδυνο τους ποδηλάτες. Παράλληλα, η χωροθέτηση του ποδηλατόδρομου δημιουργεί προβλήματα και στους εμπόρους, από τη στιγμή που η φορτοεκφόρτωση των προϊόντων εμποδίζεται.

Ενας ποδηλάτης στον Βόλο δεν έχει να αντιμετωπίσει μόνο τα κατασκευαστικά λάθη. Τα αυτοκίνητα που παρκάρουν κάθετα αναγκάζουν τα ποδήλατα να μπαίνουν από τον ποδηλατόδρομο, με αποτέλεσμα και πάλι οι ποδηλάτες να χρησιμοποιούν τον κοινό δρόμο. Μέχρι στιγ-

Τα μεταλλικά διαχωριστικά κολονάκια που έχουν τοποθετηθεί στην Κηφισιά είναι επικίνδυνα για τους ποδηλάτες, ενώ μειώνουν το πλάτος του δρόμου

λείας, ενώ ο τρόπος κατασκευής των ποδηλατόδρομων δεν υποστηρίζει τον σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκαν. «Ένας ποδηλατόδρομος πρέπει να βοηθά στη μετακίνηση των πολιτών και, φυσικά, πρέπει να αντικαταστήσει τη χρήση του αυτοκινήτου. Όταν όμως δεν έχουν κατασκευαστεί ούτε οι απαραίτητοι χώροι στάθμευσης, η χρήση του ποδηλάτου αποθαρρύνεται», τονίζει ο ίδιος.

Αν και το σύστημα ενοικίασης ποδηλάτων του δήμου Νέας Ερυθραίας αναπτέρωσε το ηθικό των ποδηλατών -και όχι μόνο αυτών- η κατάσταση του υφιστάμενου δικτύου έχει προκαλέσει παράπονα από την πλευρά των κατοίκων. Κακοτεχνίες, σπασμένοι κυβόλιθοι και παρκάρισμένα αυτοκίνητα είναι τα βασικότερα προβλήματα που καταγγέλλουν.

Η χωροθέτηση των ποδηλατόδρομων

Ποδηλατόδρομοι που καταλήγουν σε... μπάζα, που έχουν μετατραπεί σε πάρκινγκ αυτοκινήτων ή χώρους φιλοξενίας κάδων απορριμμάτων και κοντέινερ υλικών οικοδομής είναι η θλιβερή εικόνα στην Ελλάδα του 2010. Τα εκατομμύρια ευρώ που δαπανήθηκαν για μια καλύτερη ποιότητα ζωής φαίνεται πως δεν κατάφεραν να επιτελέσουν τον σκοπό τους...

Πού υπάρχουν

ΠΟΛΗ	ΔΙΚΤΥΟ (ΧΛΜ.)
Βριλήσσια	2,5
Εκάλη	2,5
Κηφισιά	5
Μελίσσια	2,5
Χαλάνδρι	3,5
Νέα Ερυθραία	5,5
Θεσσαλονίκη	12
Λαμία	5
Βόλος	8
Ναύπακτος	5,5
Ρόδος	8
Κόρινθος	2
Κως	12

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΗΣ*

Ζητείται μελέτη και σωστή εφαρμογή

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ καμία αμφιβολία ότι το ποδήλατο πρέπει να καθιερωθεί στις ελληνικές πόλεις το ταχύτερο δυνατόν. Μέσα στο πλαίσιο των «πράσινων μετακινήσεων» και παράλληλα με τη βελτίωση των μαζικών μέσων μεταφοράς, των πεζών μετακινήσεων και της απαράδεκτης -μοναδικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση- κατάστασης στάθμευσης, το ποδήλατο θα συμβάλει ουσιαστικά στη μείωση της χρήσης των επιβατικών αυτοκινήτων και στην απαράδεκτη κυκλοφοριακή κατάσταση που συνεχώς επιδεινώνεται.

Για τον σκοπό αυτό απαιτούνται δύο βασικές ομάδες ενεργειών: Πρώτον, να συμπεριληφθεί το ποδήλατο στον Πολεοδομικό Κυκλοφοριακό Σχεδιασμό και να καθορισθεί το δίκτυο ποδηλάτων σε κάθε πόλη για να σχεδιασθεί και να προγραμματισθεί η αναγκαία υποδομή. Δεύτερον, να γίνουν κατάλληλες μελέτες εφαρμογής και κατασκευές ώστε να ενταχθεί σωστά και με ασφάλεια η υποδομή των ποδηλατόδρομων στην υφιστάμενη συγκοινωνιακή υποδομή.

Η πρώτη ομάδα ενεργειών προχωράει, κατά κανόνα, σωστά και έχουν ήδη καθορισθεί ορισμένοι βασικοί άξονες ποδηλάτων, όχι πάντα κατάλληλα χωροθετημένοι σύμφωνα με τον γενικότερο πολεοδομικό/κυκλοφοριακό σχεδιασμό, που δεν έχει περατωθεί σε ικανοποιητικό σημείο σε πολλές πόλεις. Δυστυχώς, η δεύτερη ομάδα ενεργειών δεν υλοποιείται με ικανοποιητικό ρυθμό, ούτε πάντα με σωστό τρόπο, σύμφωνα με καθιερωμένες προδιαγραφές, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα ασφάλειας αλλά και λειτουργίας όχι μόνο στους ποδηλατόδρομους, αλλά και στην όλη συγκοινωνιακή υποδομή (πεζοδρόμια, διασταυρώσεις, στάθμευση κ.λπ.).

Είναι λυπηρό οι ποδηλατόδρομοι, οι οποίοι μπορούν να συμβάλουν ουσιαστικά μαζί με τις άλλες «πράσινες μεταφορές» στην ποιότητα ζωής των πόλεων, να απαξιώνονται και να δημιουργούν αρνητικές αντιδράσεις από τους κατοίκους».

* Ο Γιάννης Φραντζεσκάκης είναι συγκοινωνιολόγος - ομότιμος καθηγητής ΕΜΠ και πρόεδρος Επιστημονικής Επιτροπής του Ecocity

μής, το δίκτυο δεν έχει ολοκληρωθεί και το έργο έχει παγώσει. «Ο κόσμος γίνεται εχθρικός απέναντι στο ποδήλατο, αφού οι ποδηλατόδρομοι δημιουργούν προβλήματα αντί να τα λύνουν. Εξάλλου, για τη δημιουργία τους δεν έχει γίνει ποτέ διάλογος», τόνισε ο πρόεδρος του ΤΕΕ Μαγνησίας. Εικόνα εγκατάλειψης παρουσιάζουν και οι ποδηλατόδρομοι στα Τρίκαλα. Όπως επισημαίνουν οι «Ποδηλάτες Τρικάλων», η κατάσταση είναι απελπιστική. Πολλοί είναι κατεστραμμένοι και χρησιμεύουν περισσότερο ως χώροι στάθμευσης των αυτοκινήτων, ενώ κάποιοι που έχουν κα-

Στην κατασκευή ποδηλατόδρομων μετέχουν συνολικά 16 δήμοι της χώρας, εκ των οποίων οι 7 βρίσκονται στην Αττική

τασκευαστεί πάνω σε πεζοδρόμια καταλαμβάνονται από τραπέζια και καθίσματα. Άλλοι δεν καταλήγουν σε ράμπα, με αποτέλεσμα ο ποδηλάτης να ανεβοκατεβαίνει στα πεζοδρόμια.

Προβλήματα υπάρχουν και στους ποδηλατόδρομους της Θεσσαλονίκης με την ισχυρή αστυνόμευση να φαίνεται ως μόνη λύση για να διέρχονται οι ποδηλάτες με ασφάλεια. Τα πλαστικά κολονάκια που είχαν τοποθετηθεί εξ αρχής ξηλώθηκαν, καθώς οι οδηγοί τα κατέστρεφαν για να παρκάρουν και αντικαταστάθηκαν με ειδικά διαχωριστικά.

ΕΡΓΑ ΑΞΙΑΣ 13,5 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

ΕΝΕΝΗΝΤΑ ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΟΙ

Η ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ των ποδηλατόδρομων είναι ένα έργο που εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Γ' ΚΠΣ του πρώην υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών «Σιδηρόδρομοι - Αεροδρόμια - Αστικές Συγκοινωνίες». Σε αυτό μετέχουν συνολικά 16 δήμοι της χώρας, εκ των οποίων οι 7 βρίσκονται στην Αττική. Ο συνολικός προϋπολογισμός των έργων ανέρχεται σε 13,5 εκατ. ευρώ και το δίκτυο που έχει σχεδιαστεί καταλαμβάνει συνολικά 90 χιλιόμετρα ποδηλατόδρομων. Μέχρι στιγμής, έχουν καταβληθεί 10 εκατ. ευρώ στους δήμους, ενώ τα υπόλοιπα θα διατεθούν από το συνολικό ποσό των 5 εκατ. ευρώ που ανακοίνωσε προσφάτως το υπουργείο Υποδομών και αφορά έργα υποδομής. Συγκεκριμένα, τα εναπομείναντα

3,5 εκατ. ευρώ που θα δοθούν αφορούν τα δίκτυα ποδηλατόδρομων στη Θεσσαλονίκη, τον Βόλο, τη Λαμία, την Κέρκυρα, τη Ναύπακτο, την Αμαλιάδα, τη Ρόδο, την Καλαμάτα, αλλά και την κατασκευή ποδηλατόδρομων και μετατροπή οδών σε ήπιας κυκλοφορίας στους δήμους Ν. Ερυθραίας, Εκάλης, Βριλησίων, Χαλανδρίου και Κηφισιάς.

«Τα έργα έχουν υλοποιηθεί με μελέτες που παρουσίασαν οι δήμοι. Εμείς ήμασταν αυστηροί στις αδειοδοτήσεις και οι προδιαγραφές, ως επί το πλείστον, τηρήθηκαν. Από εκεί και πέρα, είμαστε υπεύθυνοι όσον αφορά τις χρηματοδοτήσεις και την επάρκεια των μελετών», εξηγεί η κ. Ελένη Γιώτη από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Βανδαλισμοί στο Παρίσι, θάνατοι στην Αγγλία

ΤΟ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΚΟ σύστημα ενοικίασης ποδηλάτων Velib, που ξεκίνησε πριν από περίπου 3 χρόνια στο Παρίσι, δείχνει να καταρρέει, καθώς 16.000 ποδήλατα από τα 20.000 που διαθέτει ο δήμος έχουν βανδαλιστεί και άλλα 8.000 έχουν κλαπεί. Πολλά από τα ποδήλατα που χάθηκαν έχουν βρεθεί στον Σηκουάνα, ενώ μερικά εντοπίστηκαν στο... Βουκουρέστι ή σε κοντέινερ με προορισμό τη Βόρεια Αφρική. Ακόμη και στους χώρους στάθμευσης, αρκετά έχουν σκασμένα λάστιχα ή παραμορφωμένες ρόδες.

Οι κάτοικοι που είχαν υποδεχτεί με ενθουσιασμό το πρόγραμμα αντιδρούν και αναρωτούνται για ποιον λόγο καταστρέφονται.

Στο Λονδίνο, από την άλλη πλευρά, καταγράφονται οι περισσότεροι θάνατοι ποδηλατών τα τελευταία χρόνια. Στο διάστημα μεταξύ Απριλίου και Ιουνίου σημειώθηκαν 820 ατυχήματα με ποδηλάτες, πολλά από αυτά θανατηφόρα, παρουσιάζοντας αύξηση 19% σε σχέση με το 2008. Στην έλλειψη εμπειρίας πολλών ποδηλατών αλλά και στη μη συνεπή οδήγηση συμπεριφορά αποδίδονται τα αυξημένα ατυχήματα από τη CTC, τη μεγαλύτερη οργάνωση ποδηλατών στην Αγγλία.

Χαμένοι στην... αδειοδότηση

Παράθυρο σε παρανομίες από το δαιδαλώδες και γραφειοκρατικό καθεστώς για τις βιομηχανικές περιοχές

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΖΑΜΠΕΤΑΚΗ*
izabet@chem.uoa.gr

ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟ περιβαλλοντικό διάλογο συζητείται έντονα η οριοθέτηση νέων βιομηχανικών περιοχών (ΒΙΠΕ) αλλά και ο τρόπος αδειοδότησης των βιομηχανιών. Τα ερωτήματα που προκύπτουν είναι σοβαρά: Πώς οριοθετείται μια ΒΙΠΕ, πώς αδειοδοτείται μια εταιρεία και πώς ελέγχεται όταν λειτουργεί;

Για να έχει μια χώρα βιομηχανική παραγωγή και άρα ανάπτυξη και θέσεις απασχόλησης, χρειάζεται ΒΙΠΕ. Ο τρόπος ορισμού των βιομηχανικών περιοχών, όμως, παραμένει μάλλον ασαφής, χωρίς συγκεκριμένο χωροταξικό σχέδιο για τις περιοχές που μπορεί να γίνουν βιομηχανικές. Στη Ριτσώνα υπάρχει ένας αρχικός σχεδιασμός για μια εν δυνάμει ΒΙΠΕ. Έχει ήδη συσταθεί η ΒΙΠΕ Ριτσώνας Α.Ε. (ΦΕΚ 12999/5.11.2009) και στο Δ.Σ. της εν λόγω Α.Ε. ανήκει και ο νυν νομάρχης Ευβοίας **Θανάσης Μπουραντάς**.

Σύμφωνα με τον νόμο, κάθε αιρετός νομάρχης έχει δικαίωμα σύστασης μιας τέτοιας Α.Ε., αλλά σήμερα που σχεδιάζεται η συνένωση δήμων με τον «Καλλικράτη» και με δεδομένη την έλλειψη Εθνικού Χωροταξικού Σχεδιασμού και Κτηματολογίου, είναι μάλλον ανέφικτη η δημιουργία ΒΙΠΕ μέσω των σχετικών Α.Ε., χωρίς να έχει προηγηθεί διαβούλευση με τις τοπικές κοινωνίες και χωρίς να ληφθούν υπόψη τα τυχόν προβλήματα ρύπανσης και μόλυνσης που μπορεί να προκαλέσει αν δεν υπάρχουν οι σχετικές υποδομές για παροχή πόρων (π.χ. νερού και ενέργειας) και διαχείρισης των αποβλήτων (τοξικών ή μη). Συνεπώς, η δημιουργία ΒΙΠΕ χωρίς χωροταξικό σχεδιασμό είναι ανέφικτη.

Επένδυση στα τυφλά;

Αν κάποιος έχει βρει οικόπεδο και σκέφτεται να κάνει μια επένδυση (π.χ. βιομηχανία παραγωγής τροφίμων ή κουφωμάτων αλουμινίου), δυστυχώς δεν μπορεί να το αγοράσει άμεσα! Αφού για να μπορέσει να κτίσει ένα εργοστάσιο στην έκταση που έχει επιλέξει, πρέπει να ερωτηθεί πρώτα η Περιφέρεια σχετικά με τη ζώνη στην οποία ανήκει αυτή η έκταση, η οποία και ορίζει αν επιτρέπεται να κατασκευασθεί η βιομηχανία που έχει ο επιδοξος επενδυτής κατά

180

επιθεωρήσεις έγιναν σε επιχειρήσεις του Ασωπού. Επειτα από εισηγήσεις για 114 πρόστιμα, έχουν εισπραχθεί μόνο 6!

ασάφεια

Ο τρόπος ορισμού των βιομηχανικών περιοχών παραμένει μάλλον ασαφής, χωρίς να υπάρχει συγκεκριμένο χωροταξικό σχέδιο για τις περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις

νου. Συνεπώς, ακόμη και η απλή αγορά της γης δεν μπορεί να γίνει εύκολα και άμεσα, διότι η κατάταξη της γης σε ζώνες βιομηχανικής δραστηριότητας και ανάλογης περιβαλλοντικής όχλησης δεν είναι δημόσια προσβάσιμη, εφόσον δεν υπάρχει Κτηματολόγιο.

Αν βρεθεί ένα οικόπεδο εντός ζώνης ΒΙΠΕ, τότε τα πράγματα είναι πιο απλά: Πρέπει να υποβληθεί μια Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), η οποία, αφού ελεγχθεί από μια σειρά υπηρεσιών (όπως την Αρχαιολογική Υπηρεσία, το Νομαρχιακό Συμβούλιο, το Δασαρχείο), εγκρίνεται από την Περιφέρεια και εκδίδονται περιβαλλοντικοί όροι υπό μορφή Απόφασης Εγκρίσης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) με υπογραφή περιφερειάρχη (ο οποίος θα είναι αιρετός, σύμφωνα με τη νέα διοικητική μεταρρύθμιση «Καλλικράτης») και στη συνέχεια εκδίδεται η άδεια ανοικοδόμησης της βιομηχανίας. Ο απαιτούμενος χρόνος μέχρι αυτό το σημείο είναι περίπου οκτώ μήνες. Αρχίζει η κατασκευή και σε λίγους μήνες υπάρχει μια παραγωγική μονάδα.

Πρόστιμα μόνο στα χαρτιά

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ των λειτουργιών μιας μονάδας, οι περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις (τόσο για την τήρηση της ΑΕΠΟ αλλά και την ενδεχόμενη ρύπανση) γίνονται είτε από τη νομαρχία είτε από την Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (ΕΥΕΠ) του ΥΠΕΚΑ. Σε περίπτωση εισήγησης προστίμων από τους επιθεωρητές, το πρόστιμο εκδίδεται από τον (αιρετό) νομάρχη και η εισπράττεται άμεσα αν το αποδεχθεί η εταιρεία-ρυπαντής ή η τύχη του αποφασίζεται από τα δικαστήρια. Δυστυχώς, όμως, σήμερα δεν υπάρχει επιστημονικά και πρακτικά ξεκάθαρος αλγόριθμος υπολογισμού του προστίμου και έτσι η εισήγηση για το κάθε πρόστιμο μπορεί να «μπλέξει» στα διάφορα γραφειοκρατικά κανάλια και τις σφαίρες επιρροής αιρετών και μη αιρετών δημοσίων λειτουργιών.

Από συστάσεως της ΕΥΕΠ (1.1.2004) μέχρι το τέλος του 2009, στην περιοχή του Ασωπού έχουν γίνει περίπου 180 επιθεωρήσεις και οι επιθεωρητές έχουν εισηγηθεί περίπου 114 πρόστιμα, εκ των οποίων μόνο τα 6 (!) έχουν εισπραχθεί. Τα υπόλοιπα μάλλον έχουν «χαθεί» στα γρανάζια της Δικαιοσύνης και της γραφειοκρατίας. Εκτός από την τύχη των 108

ανείσπρακτων προστίμων, δυστυχώς είναι άγνωστο και το πιο σημαντικό: Οι εταιρείες που έχουν βρεθεί ρυπαίνουσες στην πρώτη επιθεώρηση, έχουν συμμορφωθεί ως προς τις παραβά-

Είναι αδύνατον να γνωρίζει κανείς αν μια εταιρεία που ρυπαίνει έχει σταματήσει να ρυπαίνει ή αν εξακολουθεί να καταστρέφει το περιβάλλον

σεις που έχουν διαπιστώσει οι επιθεωρητές της ΕΥΕΠ και, στην περίπτωση επανελέγχων και νέων προστίμων, για ποιες παραβάσεις επιβάλλεται το νέο πρόστιμο; Έχει συμμορφωθεί η προς έλεγχο εταιρεία με τις παραβάσεις;

Τέτοιο αρχείο επιθεωρήσεων - μη συμμορφώσεων με την περιβαλλοντική νομοθεσία και διορθωτικών ενεργειών από την πλευρά των ελεγχόμενων εταιρειών μέχρι σήμερα, δυστυχώς, δεν τηρείται.

Συνεπώς, είναι αδύνατο να γνωρίζει κανείς αν μια εταιρεία που ρυπαίνει δεν ρυπαίνει πια ή αν συνεχίζει να ρυπαίνει. Αυτό είναι το μάλλον δαιδαλώδες καθεστώς αδειοδότησης και περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων στην Ελλάδα.

**Ο Γιάννης Ζαμπετάκης είναι επίκουρος καθηγητής Χημείας Τροφίμων και lead auditor (HACCP, ISO), τμήμα Χημείας, Πανεπιστήμιο Αθηνών*

ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ οι σχετικές διαδικασίες είναι πιο απλές: Στη Μεγάλη Βρετανία οι όροι αδειοδότησης είναι ξεκάθαροι και δημόσια προσβάσιμοι στον ιστότοπο της υπηρεσίας για το Περιβάλλον (www.environment-agency.gov.uk/), ενώ οι διαφορές βιομηχανικές δραστηριότητες κατατάσσονται ευκρινώς ανάλογα με το αντικείμενο (σε δραστηριότητες, π.χ., σχετικές με ενέργεια, μέταλλα, υλικά, χημικά ή διαχείριση αποβλήτων). Μετά την παραπάνω σύγκριση Ελλάδας και Μεγάλης Βρετανίας, είναι μάλλον σκόπιμο να τονισθεί ότι με το σχέδιο «Καλλικράτης» που σχεδιάζεται θα ήταν χρήσιμο -από άποψη διαφάνειας αλλά και ενδεχόμενης περιβαλλοντικής όχλησης- να διαχωρισθούν οι διαδικασίες της αδειοδότησης και της επιβολής προστίμων από τη σφαίρα επιρροής των αιρετών δημοσίων λειτουργιών. Οι εν λόγω διαδικασίες πρέπει να απλοποιηθούν και να γίνουν δημόσια γνωστές, ώστε όλοι οι πολίτες να έχουν ισότιμη πρόσβαση στην πληροφορία. Το ζητούμενο είναι το νέο νομοσχέδιο «Καλλικράτης» να προβλέπει τέτοια στοιχεία, ώστε να μη ζήσουμε ως χώρα και άλλους... Ασωπούς.

Στα νησιά Φερόες σφαγιάζονται ετησίως περίπου 950 φάλαινες, το αίμα των οποίων βάφει κόκκινη τη θάλασσα

Η... εκδίκηση της φάλαινας

Το μολυσμένο με υδράργυρο κρέας τους προκαλεί σοβαρές βλάβες στους Δανούς

ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΟΝΤΗ
a.kontis@realnews.gr

ΤΟ ΝΕΡΟ γίνεται κατακόκκινο, καθώς τα σφαγιασμένα κήτη ξεβράζονται στην ακτή των νήσων Φερόες της Δανίας. Το σκηνικό είναι τουλάχιστον αποκρουστικό, αποτελεί ωστόσο σημαντικό μέρος της μακροχρόνιας παράδοσης του τοπικού πληθυσμού και εφόσον το συγκεκριμένο είδος, οι φάλαινες-πιλότοι, δεν απειλούνται με εξαφάνιση, εκατοντάδες εξακολουθούν να θανατώνονται κάθε χρόνο.

Σήμερα, όμως, φαίνεται πως ό,τι δεν πέτυχαν εδώ και δεκαετίες οι οικολογικές οργανώσεις θα το πετύχει ο βιασμός του περιβάλλοντος από τον άνθρωπο. Το κρέας των φαλαινών είναι πλέον μολυσμένο με υδράργυρο και επικίνδυνο για τη δημόσια υγεία...

Δηλητήριο...

Καθυστέρηση στον χρόνο αντίδρασης του εγκεφάλου, δυσκολίες στη γλώσσα και την έκφραση, επιπλοκές στη μνήμη, νοτική υστέρηση αποδίδονται στην κατανάλωση κρέατος φάλαινας. Δεχόμενοι τη σφοδρή κριτική των οργανώσεων εδώ και δεκαετίες, οι κάτοικοι των νησιών Φερόες διαρρηγνύουν τα ιμάτιά τους για να υπερασπιστούν το κυνήγι των φαλαινών. Κανείς τους δεν θα περίμενε πως αυτή η τόσο σημαντική για την παράδοση και την οικονομία τους πρακτική θα έθετε σε κίνδυνο την υγεία του τοπικού πληθυσμού.

Ερευνες ετών έδειξαν πως εκατοντάδες παιδιά στο νησιωτικό σύμπλεγμα του βόρειου Ατλαντικού παρουσιάζουν νευρολογικά συμπτώματα.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των ερευνών, η ρύπανση του περιβάλλοντος έχει μεταδοθεί και στα γιγαντιαία θαλάσσια θηλαστικά που είναι πλέον μολυσμέ-

Υγεία

Καθυστέρηση στον χρόνο αντίδρασης του εγκεφάλου, δυσκολίες στη γλώσσα και την έκφραση, επιπλοκές στη μνήμη, νοτική υστέρηση είναι κάποιες από τους κινδύνους που προκύπτουν από την κατανάλωση κρέατος φάλαινας

να με ψευδάργυρο, αλλά και με τις επικίνδυνες ουσίες PCB και DDT...

Ελεγχόμενο κυνήγι

Οι εικόνες από το κυνήγι των φαλαινών στα Φερόες έκαναν για πρώτη φορά τον γύρο του κόσμου τη δεκαετία του 1980, προκαλώντας σοκ σε μια περίοδο που η προστασία του κήτους βρισκόταν στην αιχμή των διεθνών περιβαλλοντικών οργανώσεων. Οι φάλαινες-πιλότοι οδηγούνται στους στενούς κόλπους και τις παραλίες του νησιωτικού συμπλέγματος και στη συνέχεια πλύνονται με γάντζους κατά μήκος της σπονδυλικής τους στήλης, βρικόχοντας τον θάνατο από αιμορραγία. Το θέαμα που προκύπτει είναι ανατριχιαστικό, όμως οι κάτοικοι των νησιών που διοικητικά ανήκουν στη Δανία εγείρουν βάσιμα επιχειρήματα ενάντια στις εκκλήσεις που δέχονται για να σταματήσουν αυτή την αιματηρή παράδοση.

Ο πληθυσμός της φάλαινας-πιλότου αγγίζει το ένα εκατομμύριο, ενώ κάθε χρόνο στα Φερόες σφαγιάζονται λιγότερες από 950, αριθμός δηλαδή που δεν δύναται να προκαλέσει πρόβλημα στο είδος. Επιπλέον, το κρέας της φάλαινας αποτελεί εδώ και αιώνες μέρος της διατροφής των 50.000 κα-

τοίκων του νησιωτικού συμπλέγματος, οι οποίοι δηλώνουν ότι η αντικατάσταση αυτής της διατροφικής συνήθειας με κρέας εισαγωγής είναι περισσότερο ζημιογόνο για το περιβάλλον. Παρ' όλα αυτά, η παγκόσμια υποβάθμιση του περιβάλλοντος δεν θα μπορούσε να αφήσει ανεπηρέαστες τις ίδιες τις φάλαινες. «Η βιομηχανική ρύπανση περνά στο νερό και κατακάθεται στον βυθό των ωκεανών. Βρισκόμενες στην κορυφή της διατροφικής πυραμίδας και ταξιθεύοντας σε όλα τα μήκη και τα πλάτη των ωκεανών, οι φάλαινες καταλήγουν να επηρεάζονται σε μεγάλο βαθ-

Οι φάλαινες οδηγούνται σε στενούς κόλπους και στη συνέχεια πλύνονται με γάντζους στη σπονδυλική στήλη, πεθαίνοντας έτσι από αιμορραγία

μό», δηλώνει ο **Παλ Βέιχε**, επικεφαλής της υπηρεσίας Δημόσιας Υγείας των Φερόες και υπεύθυνος για τις έρευνες που διεξάγονται εδώ και 20 χρόνια. Ο Βέιχε εξετάζει ομάδες παιδιών που γεννήθηκαν τη δεκαετία του 1980 και των οποίων οι μητέρες κατανάλωναν κρέας φάλαινας κατά τη δι-

άρκεια της εγκυμοσύνης. Οι μικρότερες ή μεγαλύτερες νευροπαραλυτικές επιπλοκές ήταν εμφανείς. Τα πάνω από 1.000 παιδιά που εξετάστηκαν, τόσο στα 7 όσο και στα 14 τους χρόνια, παρουσιάζουν νοτική καθυστέρηση διάφορων μορφών, ενώ και οι μητέρες τους έχουν ανησυχητικά επίπεδα PCB στον οργανισμό τους.

Ο υδράργυρος

Όπως ήταν φυσικό, η αποκάλυψη έχει κλονίσει την κοινωνία των Φερόες. Ο Βέιχε ετοιμάζεται για νέες έρευνες στα παιδιά που πλέον έχουν συμπληρώσει το 21ο

έτος της ηλικίας τους, ώστε να διαγνώσει τις μακροπρόθεσμες συνέπειες.

Ωστόσο, η προηγούμενη εμπειρία που υπάρχει από την κατανάλωση κρέατος μολυσμένου με υδράργυρο δεν αφήνει πολλά περιθώρια για αισιοδοξία. Στην Ιαπωνία, ο υδράργυρος που έριχναν οι βιομηχανίες στη θάλασσα το διάστημα 1932-1968 πέρασε στην τροφική αλυσίδα μέσω των ψαριών, προκαλώντας προβλήματα παράλυσης σε χιλιάδες άτομα και τη γέννηση παιδιών με δυσπλασία. Η περίπτωση των νησιών Φερόες όμως είναι διαφορετική. Η ευρύτερη θαλάσσια περιοχή από τη Σκωτία μέχρι και την Ισλανδία, όπου βρίσκεται το νησιωτικό σύμπλεγμα, είναι μία από τις πιο καθαρές στον κόσμο. Οι κάτοικοι πληρώνουν με το σημαντικό τίμημα της υγείας τους το «φαινόμενο του ντόμινο» που προκαλεί ξεκάθαρα πλέον η παγκόσμια υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

ΤΑ «ΠΑΡΑΘΥΡΑΚΙΑ» ΣΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΗΣ ΦΑΛΑΙΝΑΣ

ΤΙΣ ΣΚΟΤΩΝΟΥΝ ΓΙΑ... ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

Η ΘΑΝΑΤΩΣΗ φαλαινών για την κατανάλωση του κρέατός τους και άλλους εμπορικούς λόγους έχει απαγορευτεί από το 1986. Ωστόσο, αρκετές χώρες με μεγάλη παράδοση στη φαλαινοθηρία βρίσκουν συχνά πολλά «παραθυράκια» στην ισχύουσα νομοθεσία, συνεχίζοντας το κυνήγι των θαλάσσιων θηλαστικών. Για παράδειγμα, η Ια-

πωνία, η χώρα που έχει προκαλέσει το παγκόσμιο κοινό αίσθημα με τους μεγάλους αριθμούς φαλαινών που θανατώνει κάθε χρόνο (πάνω από 1.000), προφασίζεται επιστημονικούς λόγους, ενώ στα νησιά Φερόες επιτρέπεται το κυνήγι της, αφού η φάλαινα-πιλότος έχει ταξινομηθεί ως είδος δελφινίου.

Μπορεί να στερέψει ο Νείλος;

Αδειάζουν οι λίμνες απ' όπου πηγάζει ο μεγαλύτερος ποταμός του πλανήτη

■ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΣΙΜΙΤΣΙΑΔΗ
a.simitsiadi@realnews.gr

«ΔΕΝ ΕΧΩ ακούσει ποτέ τον όρο κλιματική αλλαγή, ξέρω όμως πως από τον Νείλο εξαρτάται η ζωή μας», λέει ο κάτοικος ενός χωριού στην Ουγκάντα στον κινηματογραφιστή **Αντριου Τζόνστοουν**. Μπορεί ο ίδιος να αγνοεί τον όρο, όμως γνωρίζει καλά τις επιπτώσεις του, όπως και οι υπόλοιποι κάτοικοι της περιοχής. Η κλιματική αλλαγή, σύμφωνα με τους επιστήμονες, ενδέχεται να αλλάξει τη ζωή του 20% των κατοίκων της αφρικανικής ηπείρου. Μία από τις χώρες που θα πληγούν άμεσα είναι η Ουγκάντα επειδή η επιβίωση των ντόπιων βασίζεται στον πλούτο του ποταμού.

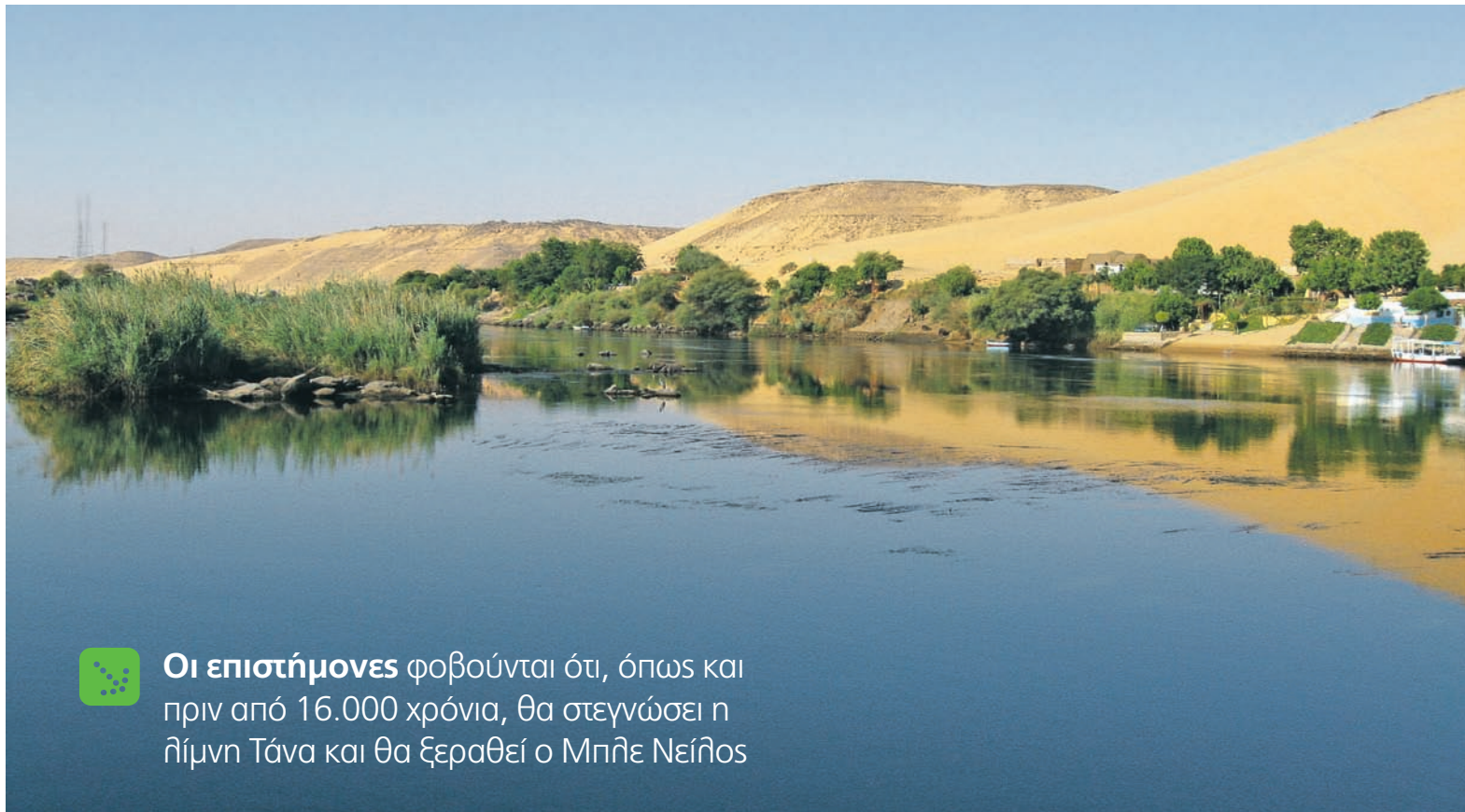
Με το νερό του Νείλου εξυπηρετούνται όλες οι βασικές ανάγκες των πληθυσμών που ζουν στις όχθες του και όχι μόνο. Από το καθημερινό μαγείρεμα και πλύσιμο μέχρι το χτίσιμο των σπιτιών. Ο περιβαλλοντολόγος **Φρανκ Μουραμούζι** τονίζει πως αν τα ψάρια -που είναι η βασική τροφή των κατοίκων- εξαφανιστούν από το ποτάμι, οι ζωές χιλιάδων ανθρώπων θα καταστραφούν. «Ένα μέρος από τα ψάρια που πιάνουμε τα ξεραίνουμε και τα αποθηκεύουμε για να έχουμε τροφή όλο τον χρόνο και τα υπόλοιπα τα πουλάμε. Η επιβίωσή μας εξαρτάται από τα ψάρια του ποταμού», λέει ένας κάτοικος του χωριού Πάγκουατς.

Στην ανατολική Ουγκάντα, στα σύνορα με την Κένυα, βρίσκεται το όρος Ελγκον με υψόμετρο που ξεπερνά τα 2.000 μέτρα. Η καλλιέργεια καφέ είναι βασική πηγή εισοδήματος για τους ντόπιους, οι οποίοι τα τελευταία χρόνια βλέπουν την παραγωγή τους να καταστρέφεται.

Ανησυχητικά δεδομένα

Στην Αιθιοπία οι επιστήμονες παρακολουθούν τη συμπεριφορά του οικοσυστήματος πολλά χρόνια. Ο δρ **Χένρι Λαμπ** συμμετέχει σε ένα από τα προγράμματα παρακολούθησης της λίμνης Τάνα, από όπου πηγάζει ο Μπλε Νείλος. «Τα δείγματα που συλλέξαμε από βάθος 14 μέτρων έδειξαν πως η λίμνη πριν από 16.000 χρόνια είχε στεγνώσει και μαζί της είχε ξεραθεί και το ποτάμι», αναφέρει ο δρ Λαμπ.

Το φαινόμενο μπορεί να εξηγηθεί μόνο σε συνδυασμό με τις αλλαγές που συνέβαιναν εκείνη την περίοδο στον βόρειο Ατλαντικό Ωκεανό, όταν μια τεράστια έκταση πάγου κατέρρευσε. Αλλωστε, στοιχεία και από τις λίμνες Βικτόρια και Αλμπερτ, απ' όπου πηγάζει ο Λευκός Νείλος, δείχνουν πως και αυτές ξεράθηκαν πριν από 16.000 χρόνια και παρέμειναν έτσι για περισσότερα από 1.300 χρόνια, με αποτέλεσμα, φυσικά, να μείνει χω-

Οι επιστήμονες φοβούνται ότι, όπως και πριν από 16.000 χρόνια, θα στεγνώσει η λίμνη Τάνα και θα ξεραθεί ο Μπλε Νείλος

μείωση

Τα τελευταία τρία χρόνια, η στάθμη της λίμνης Βικτόρια, απ' όπου πηγάζει ο Λευκός Νείλος, έχει μειωθεί κατά 2 μέτρα, ενώ το 2009 μειωνόταν κατά 13 χιλιοστά κάθε μέρα

2009

Πέρυσι, τα αποθέματα νερού ήταν τα χαμηλότερα τα τελευταία 100 χρόνια

ρίς νερό και ο Νείλος. «Το ίδιο μπορεί να συμβεί και τώρα αν το στρώμα πάγου στη Γροιλανδία λιώσει λόγω της αύξησης της θερμοκρασίας.

Σε περίπτωση που το σενάριο γίνει πραγματικότητα, η Αφρική θα πληγεί ανεπανόρθωτα», εξηγεί ο ερευνητής. Η λίμνη Βικτόρια είναι ο μεγαλύτερος προμηθευτής νερού της αφρικανικής ηπείρου, καθώς από εκεί πηγάζει ο Λευκός Νείλος και η έκτασή της αγγίζει τα 70.000 τετ. χιλιόμετρα, όση δηλαδή και η έκταση της Ιρλανδίας. Τα τελευταία τρία χρόνια η στάθμη της λίμνης έχει μειωθεί κατά 2 μέτρα, ενώ το 2009 μειωνόταν κατά 13 χιλιοστά κάθε μέρα μέχρι την περίοδο των βροχών. Παράλληλα, η έκτασή της έχει συρρικνωθεί κατά 60 μέτρα.

Το Δέλτα

«Ξέρουμε πως το κομμάτι όπου βρίσκεται το Δέλτα του Νείλου επηρεάζε-

ται σε μεγάλο βαθμό καθώς το κλίμα στη Μεσόγειο αλλάζει, με κύρια χαρακτηριστικά τα ζεστά και ξηρά καλοκαίρια. Στις επόμενες δεκαετίες θα ζήσουμε μεγάλες αλλαγές στην περιοχή», αναφέρει ο δρ **Κάρλο Μπουοντέμπο** από τη βρετανική Μετεωρολογική Υπηρεσία.

«Η επιβίωσή μας εξαρτάται από τα ψάρια του ποταμού», λέει ένας κάτοικος του χωριού Πάγκουατς, στις όχθες του Νείλου

Κατά τα 2006 και 2007 το ύψος του νερού ήταν πολύ χαμηλό και η μείωση της στάθμης συνεχίστηκε και τις επόμενες χρονιές. Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία, κατά το 2009 τα αποθέματα νερού ήταν τα χαμηλότερα που έχουν καταγραφεί τα τελευ-

ταία 100 χρόνια. Παράλληλα, οι περιοχές απ' όπου διέρχεται το ποτάμι γνωρίζουν τις μεγαλύτερες περιόδους ξηρασίας, φαινόμενο που αποδίδεται στην κλιματική αλλαγή. Για να καλύψουν τις αυξημένες ανάγκες οδηγούνται σε υπεράντληση των αποθεμάτων του. Όμως, η κλιματική αλ-

λαγή δεν είναι η μόνη που επηρεάζει τον Νείλο. Η κατασκευή φραγμάτων που εμποδίζουν την εισροή νερού και η ρύπανση επιβαρύνουν το οικοσύστημα, με αποτέλεσμα βασικά είδη τροφής, όπως το ψάρι τιλάπια, να χάνονται.

Με νύχια και με δόντια

Ο Νείλος ανέκαθεν αποτελούσε το «μήλον της Εριδος» για τα κράτη απ' όπου διέρχεται. Καθώς η ανησυχία για τη μείωση των παγκόσμιων αποθεμάτων νερού αυξάνεται, οι χώρες στη λεκάνη του Νείλου μάχονται για να αυξήσουν τα δικαιώματα εκμετάλλευσής του. Ενδεικτικά, η Αίγυπτος καλύπτει το 95% των αναγκών της για άρδευση από τον Νείλο και βλέπει αρνητικά το σενάριο για μείωση των δικαιωμάτων της. Επίσης, το Σουδάν και η Ουγκάντα εκμεταλλεύονται το νερό για τις καλλιέργειές τους σε πολύ μικρό ποσοστό.

Μια άδικη για τις υπόλοιπες χώρες συμφωνία, που υπογράφηκε το 1959 μεταξύ Αιγύπτου και Σουδάν, επέτρεπε στην Αίγυπτο να αντλεί 55,5 δισ. κυβικά νερού κάθε χρόνο, ποσό που αντιστοιχεί στο 87% της συνολικής ετήσιας ροής του Νείλου. Στο Σουδάν παραχωρήθηκε το δικαίωμα άντλησης 18,5 δισ. κυβικών νερού ετησίως, το υπόλοιπο 13%. Τώρα στο παιχνίδι των διεκδικήσεων έχει μπει και η Αιθιοπία μεταξύ ακόμη 7 χωρών, καθώς έχει ελάχιστα δικαιώματα χρήσης, αν και από τη γη της πηγάζει ο Μπλε Νείλος.

Η Αίγυπτος καλύπτει το 95% των αναγκών άρδευσής της από τον Νείλο

Την επόμενη **Παρασκευή 12 Φεβρουαρίου** με την **ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**

Μια μοναδική ταινία με τη **Σάρα Τζέσικα Πάρκερ**, γνωστή από τη βραβευμένη σειρά «Sex and the city».

«Το μόνο που θέλουν τα κορίτσια είναι διασκέδαση»

**Για πρώτη φορά
στην Ελλάδα η ταινία
με πρωταγωνίστρια τη Σάρα
Τζέσικα Πάρκερ που έσπασε
ταμεία στην Αμερική.**

Μια ταινία για τον έρωτα, τη φιλία, το χορό και τη δόξα.

Μάθημα ανακύκλωσης

Διαδραστικό σεμινάριο για κάθε ενδιαφερόμενο από ειδικευμένους εκπαιδευτές στις 25 και 26 Φεβρουαρίου στην Αθήνα

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ανακύκλωσης για κάθε ενδιαφερόμενο διοργανώνει η Εταιρεία Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΕΜ) που εξειδικεύεται στην παροχή μελετητικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών στον τομέα του περιβάλλοντος.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Πετυχημένες καμπάνιες ανακύκλωσης: από τη θεωρία στην πράξη» διεξάγεται σε συνεργασία με το περιοδικό «Water & Waste», ενώ οι εκπαιδευτές είναι επιστήμονες που ασχολούνται πολλά χρόνια με τον συγκεκριμένο τομέα.

Απευθύνεται σε όλους όσοι ασχολούνται με την προετοιμασία, την υλοποίηση και την παρακολούθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης με διαλογή στην πηγή, δηλαδή σε στελέχη Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, υπουργείων και εταιρειών ανακύκλωσης, σε μελετητές που εκπονούν σχετικά προγράμματα, σε δημοσιογράφους και επικοινωνιολόγους που

ρόλο και το ειδικό βάρος της καμπάνιας ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

■ Να προετοιμάσει τους εκπαιδευόμενους για να μπορούν να συνεισφέρουν στον σχεδιασμό και την υλοποίηση πετυχημέ-

ένα πλαίσιο αναφοράς για μελλοντικές καμπάνιες αλλά και ένα πλαίσιο αξιολόγησης υφιστάμενων δράσεων.

Οι εκπαιδευτές

■ **Αντώνης Μαυρόπουλος** - χημικός μηχανικός, πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής της Διεθνούς Ένωσης Στερεών Αποβλήτων (ISWA)

■ **Ανδρέας Κουσκούρης** - μηχανολόγος μηχανικός, αντιπρόεδρος ΠΑΣΕΠΠΕ.

■ **Ιωάννης Ραζής** - γενικός διευθυντής της Ελληνικής Εταιρείας Αξιοποίησης & Ανακύκλωσης

■ **Σπυριδούλα Μαλτέζου** - χημικός μηχανικός, PhD

Μέθοδοι

Η μέθοδος εκπαίδευσης είναι διαδραστική και εγγυάται βιωματική συμμετοχή των εκπαιδευόμενων στο πρόγραμμα. Οι εκπαιδευόμενοι θα χωριστούν από την αρχή σε ομάδες και θα εργαστούν από κοινού πάνω σε συγκεκριμένα projects, τα οποία θα παρουσιαστούν στο τέλος του σεμιναρίου. Μετά την παρουσίαση των projects θα ακολουθήσει γραπτή εξέταση. Η διάρκεια του προγράμματος είναι δύο ημέρες, με 6 διδακτικές ώρες ανά ημέρα.

■ **ΠΟΤΕ:** 25-26 Φεβρουαρίου 2010

■ **ΠΟΥ:** Ξενοδοχείο TITANIA, Αθήνα

■ **INFO:** κ. Α. Ανθούλη, e-mail: anthouli@epem.gr, τηλ. 210 8627598, εσ. 263

Απευθύνεται σε όσους ασχολούνται με την υλοποίηση και την παρακολούθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης με διαλογή στην πηγή

φους και επικοινωνιολόγους που καλύπτουν ανάλογα θέματα και σε φοιτητές περιβάλλοντος και σχολών επικοινωνίας.

Στόχοι του σεμιναρίου

■ Να αναδείξει τον ιδιαίτερο

νων εκστρατειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης που θα αυξάνουν τη συμμετοχή και την εκτροπή υλικών από το ρεύμα των αποβλήτων.

■ Να παρουσιάσει σύγχρονα εργαλεία και πετυχημένες προ-σεγγίσεις που διαμορφώνουν

σκούρης - μηχανολόγος μηχανικός, αντιπρόεδρος ΠΑΣΕΠΠΕ.

■ **Ιωάννης Ραζής** - γενικός διευθυντής της Ελληνικής Εταιρείας Αξιοποίησης & Ανακύκλωσης

■ **Σπυριδούλα Μαλτέζου** - χημικός μηχανικός, PhD

Σινεμά για το περιβάλλον

ΣΕΙΡΑ ΠΡΟΒΟΛΩΝ βραβευμένων ξένων και ελληνικών ντοκιμαντέρ ξεκίνησε από τον Ιανουάριο το Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών. Κάθε Τετάρτη το CineDoc προ-

σφέρει μια διαφορετική ματιά στον κόσμο, ενθαρρύνοντας το κοινό να συμμετάσχει πιο δυναμικά στα φλέγοντα ζητήματα της επικαιρότητας.

Στον πρώτο θεματικό κύκλο προβάλλονται ταινίες με θέμα την Οικολογία και το Περιβάλλον. Για τις 10 Φεβρουαρίου έχει προγραμματιστεί το «Carbon Free» του **Νικόλα Κούτσικα**. Η ταινία εξερευνά το φαινόμενο της αύξησης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Χρησιμοποιώντας CGI και animation, το ντο-

κιμαντέρ θα πληροφορήσει τον κόσμο για την επερχόμενη οικολογική καταστροφή, τα αίτια και τους τρόπους αντιμετώπισής της.

Ακολουθεί το «Τρίγωνο της Φωτιάς» του Νίκου Νταγιάντα (24 Φεβρουαρίου), ένα ντοκιμαντέρ του WWF Ελλάς για τα αίτια των φονικών πυρκαγιών του 2007 στην Πελοπόννησο. Ανθρωποι που βρέθηκαν στο μέτωπο των πυρκαγιών, επιστήμονες και ειδικοί κάνουν τον απολογισμό των καταστροφών.

■ **ΠΟΤΕ:** Εως 24 Φεβρουαρίου 2010

■ **ΠΟΥ:** Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών, Σίνα 31, Αθήνα

■ **INFO:** www.ifa.gr

Πράσινη ενέργεια στο Κιλκίς

Την ολοκλήρωση ενός νέου φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 1 MW στην περιοχή του Κιλκίς ανακοίνωσε πρόσφατα η BP Solar. Το νέο πάρκο αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα έργα που έχουν εγκατασταθεί στην Ελλάδα. Με τη λειτουργία του θα αντισταθμίσει περίπου 1.400 τόνους εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε ετήσια βάση, αριθμός που αντιστοιχεί σε 1.500 στρέμματα δάσους.

Το πάρκο ανήκει στη Sunergy A.E., μία από τις πρώτες εταιρείες που λειτούργησαν φωτοβολταϊκά πάρκα μεγά-

λης ισχύος στην Ελλάδα και αποτελεί το τρίτο έργο της συνεργασίας της με την BP Solar στην περιοχή. Η συνεργασία των δύο εταιρειών παλαιότερα αφορά σε έργα ισχύος 150 και 200 KWh, τα οποία λειτουργούν με επιτυχία από το 2008.

5.724 φωτοβολταϊκά πλαίσια

Το πάρκο έχει εγκατασταθεί σε περιοχή ελεύθερου αγροτεμαχίου στη Μεγάλη Στέρνα του Κιλκίς. Για την κατασκευή του χρησιμοποιήθηκαν 5.724 φωτοβολταϊκά πλαίσια της BP Solar τεχνολογίας μονοκρυσταλλικού πυριτίου τύπου Mono 4, εξαιρετικής μηχανικής αντοχής.

Η εγκατάστασή τους έχει γίνει με χρήση πλαισίων αλουμινίου, τα οποία έχουν τοποθετηθεί σε ειδικούς πασσάλους που έχουν τοποθετηθεί στο έδαφος ελαχιστοποιώντας τη χρήση σκυροδέματος. Οι αντιστροφείς (inverters) που χρησιμοποιήθηκαν προέρχονται από την εταιρεία Refusol.

Όπως επισημαίνει ο Δάριος Δημητρίου, διευθυντής Εμπορικών Πωλήσεων της BP Solar: «Είμαστε χαρούμενοι που η εταιρεία Sunergy A.E., εκτιμώντας την εμπειρία της συνεργασίας της με τη BP Solar, μας εμπιστεύθηκε και για το νέο έργο στην περιοχή της Μεγάλης Στέρας, το οποίο είναι σημαντικά μεγαλύτερο από τα προηγούμενα. Η υλοποίηση του έργου έγινε από την ίδια τη Sunergy τηρώντας πλήρως τα χρονοδιαγράμματα χωρίς το παραμικρό πρόβλημα. Οι τεχνολογικές καινοτομίες, όπως η εύκολη τοποθέτηση των πλαισίων στις βάσεις και οι σύνδεσμοι ηλεκτρικών συνδέσεων, διευκόλυναν σημαντικά το έργο της εγκατάστασης και συνέβαλαν στη μείωση του απαιτούμενου χρόνου για την υλοποίησή του».

Νέα επιτροπή στο Ecocity

Νέα Επιστημονική Επιτροπή εξέλεξε ο εθελοντικός οργανισμός Ecocity για την περίοδο 2010. Πρόεδρος είναι ο κ. Γιάννης Φραντζεσκάκης, ομ. καθηγητής ΕΜΠ της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών, Τομέας Μεταφορών & Συγκοινωνιακής Υποδομής και μέλη ο κ. Γιάννης Κουμαντάκης, ομ. καθηγητής ΕΜΠ της Σχολής Μηχανικών Μεταλλείων

- Μεταλλουργών, Τομέας Υδρογεωλογίας και Τεχνικής Γεωλογίας, ο κ. Θάνος Βλαστός, καθηγητής ΕΜΠ της Σχολής Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών, η κ. Άννα Καρακατσάνη, επίκουρη καθηγήτρια Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και ο κ. Κωστής Γκάρτζος, αρχιτέκτων πολεοδόμος.

■ **INFO:** www.ecocity.gr/

Για προβολή εκδηλώσεων, συνεδρίων κ.λπ. με θέμα το περιβάλλον, στείλτε mail στο planet@realnews.gr

❏ ΧΙΟΝΙ
Η παγωνιά στην Ευρώπη μπορεί να έχει προκαλέσει πολλά προβλήματα, αλλά χαρίζει και όμορφες εικόνες όπως της κοπέλας ανάμεσα σε χιονάνθρωπους στη Μόσχα.

❏ ΠΑΡΚΟ ΠΡΕΣΠΩΝ
Υπογράφηκε στις Πρέσπες, από τους υπουργούς Περιβάλλοντος της Ελλάδας της Αλβανίας, της ΠΓΔΜ και την Κομισιόν, η συμφωνία για την ίδρυση του Πάρκου Πρεσπών.

ΠΑΓΩΣΕ

Προβλήματα στο υδροηλεκτρικό εργοστάσιο Sayano-Shushenskaya στη Σιβηρία. Ένα τεράστιο κομμάτι πάγου έχει σταματήσει την παραγωγή ρεύματος, καθώς έχει μπλοκάρει τις εξόδους νερού του φράγματος. Το υδροηλεκτρικό εργοστάσιο έχει ουσιαστικά σταματήσει τη λειτουργία του από τον περασμένο Αύγουστο, όταν μια πλημμύρα προκάλεσε βλάβη στις τουρμπίνες και τον θάνατο πάνω από 70 ανθρώπων.

❏ ΙΣΟΡΡΟΠΙΕΣ
Παγωμένη η Ρουμανία και έξω από το Βουκουρέστι μαζεύουν ξύλα για να ζεσταθούν. Χωρίς φορτηγά, χωρίς πετρέλαιο, χωρίς πολλούς ρύπους. Τελικά μήπως η... φτώχεια είναι οικολογική;

❏ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ
Μέλη οικολογικών οργανώσεων υψώνουν πανό για τη σωτηρία της λίμνης Κουμουνδούρου στην Ελευσίνα με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Υγροτόπων.

❏ ΔΙΨΑ
Μουλάρια αναζητούν νερό στην επαρχία Γιουνάν της Κίνας. Πάνω από 50 εκατ. άτομα βρίσκονται αντιμέτωπα με τη χειρότερη ξηρασία των τελευταίων ετών.

❏ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΕΝΟΙ
Εκατοντάδες τουρίστες περιμένουν να διασωθούν από την πλημμύρα στον ποταμό Βιλκανότα στην πόλη Μάτσου Πίτσου στο Περού. Δεν υπήρξαν θύματα.

orange 93.2
good for your music